

ZÁVĚREČNÁ EVALUAČNÍ ZPRÁVA

**Ex-post evaluace realizace strategie komunitně vedeného místního rozvoje
MAS Brána do Českého ráje, z.s. v programovém období 2014 – 2020**

schváleno Valnou hromadou MAS 24.6.2025

Verze 1, zpracováno červen 2025

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Obsah

1. Cíle ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS	7
2. Vyhodnocení doporučení (opatření)	8
Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD	8
Jméno	8
Funkce/Pozice (např. pracovník MAS, člen orgánu MAS, ostatní)	8
Hodnocené procesy	9
Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností – revize závěrů z mid-term evaluace a vyhodnocení implementace opatření, poslední a doporučení	10
Oblast B – Relevance SCLLD	32
SWOT	34
EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?	42
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	42
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	42
EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?	43
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	43
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	43
Vyhodnocení implementace doporučení	43
EO: B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?	44
Zdroje dat/informací	44
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	44
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	44
Odpovědi na evaluační podotázky	45
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	46
EO: B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?	46
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	46
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	46
Odpovědi na evaluační podotázky	47
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	47
Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD	49
EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?	50
Zdroje dat/informací	50
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	50
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	51
Odpovědi na evaluační podotázky	52

Odpověď na evaluační otázku, doporučení	52
EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?	53
Zdroje dat/informací	54
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	54
3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy	55
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	65
Odpovědi na evaluační podotázky	65
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	67
C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?	67
Zdroje dat/informací	67
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	68
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	68
Odpovědi na evaluační podotázky	69
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	70
C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?	71
Zdroje dat/informací	71
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	71
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	71
Odpovědi na evaluační podotázky	72
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	75
C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?	76
Zdroje dat/informací	76
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	76
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	77
Odpovědi na evaluační podotázky	77
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	78
C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	79
Zdroje dat/informací	79
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	79
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	80
Odpovědi na evaluační podotázky	80
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	82
C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?	83
Zdroje dat/informací	83
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	83
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	84

Odpovědi na evaluační podotázky	84
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	85
C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?.....	85
Zdroje dat/informací	85
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	85
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci	85
Odpovědi na evaluační podotázky	86
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	88
Manažerské shrnutí výstupů a výsledků celkové implementace SCLLD 2014 – 2020 (2024)	89
3.1 Evaluační postup	89
3.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace	90

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do ex-post evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS	8
Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev	10
Tabulka 3 – Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí.....	14
Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů	19
Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost	24
Tabulka 6 – Sebeevaluační tabulka – 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2	27
Tabulka 7 – Sebeevaluační tabulka – 6. Proces: Příprava integrované strategie CLLD	29
Tabulka 8 Intervenční logika opatření/fichí programových rámců schválené SCLLD MAS Brána do Českého ráje, z.s.	34
Tabulka 9 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Brána do Českého ráje, z.s.	38
Tabulka 10 Přehled výzev MAS Brána do Českého ráje, z.s. pro hodnocení v Oblasti B a C – IROP, OPZ, OP ŽP	39
Tabulka 11 Přehled výzev MAS Brána do Českého ráje, z.s. pro hodnocení v Oblasti B a C – PRV.....	41
Tabulka 12 Přehled projektů pro ex-post evaluaci	53
Tabulka 13 – Upravená tabulka g) pro účely ex-post evaluace	55
Tabulka 14 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely ex-post evaluace.....	62
Tabulka 15 – Skutečný harmonogram klíčových činností ex-post evaluace SCLLD MAS Brána do Českého ráje, z.s.	90

Seznam zkratk

APP	- Analýza problémů a potřeb
CZV	- Celkové způsobilé výdaje
ČR	- Česká republika
ČSÚ	- Český statistický úřad
EO	- Evaluační otázka
EU	- Evropská unie
EZFRV	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FNaP	- Formální náležitosti a přijatelnost
IROP	- Integrovaný regionální operační program
Isg	- integrovaná strategie
MAP	- místní akční plán
MAS	- Místní akční skupina
MMR–ORP	- Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor regionální politiky
MPIN	- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
NS MAS ČR	- Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ	- Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	- Operační program Životní prostředí
PR	- Programový rámec
PRV	- Program rozvoje venkova
ŘO	- Řídící orgán
SCLLD	- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
VH	- Věcné hodnocení
ZoZ	- Závěrečné ověření způsobilosti
ŽoD	- Žádost o dotaci
ŽoPI	- Žádost o platbu

1. Cíle ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS

Cílem ex-post evaluace realizace SCLLD MAS Brána do Českého ráje, z.s. je provedení hodnocení realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositele, tj. MAS Brána do Českého ráje, z.s. v programovém období 2014–2020. Hodnotitel (evaluátor) provádí evaluaci na základě [Zadání](#) vydaného MMR-ORP.

MAS Brána do Českého ráje, z.s. provádí ex-post hodnocení s využitím předepsaných metod a postupů a při dodržení minimálního stanoveného rozsahu šetření:

1. **V Oblasti A** provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace (tj. v Evaluační zprávě);**
2. **V Oblasti B:**
 - a. Provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace**
 - b. **provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá vybrané evaluační otázky a jejich evaluační podotázky;**
3. **V Oblasti C:**
 - a. Provádí MAS **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace**
 - b. **provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá evaluační otázky a jejich evaluační podotázky.**

Cíli ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS je:

1. poskytnout jasné argumenty pro další pokračování integrovaného nástroje, respektive komunitně vedeného místního rozvoje, respektive metody LEADER v programovém období 2028+ na úrovni MAS,
2. zhodnotit relevanci nastavení (zacílení) Programových rámců SCLLD v období 2014 - 2020,
3. zhodnotit účinnost opatření navržených v Evaluační zprávě v oblasti nastavení činností a procesů realizovaných MAS Brána do Českého ráje, z.s. v souvislosti s implementací SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
4. zhodnotit celkový pokrok v plnění cílů SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
5. identifikovat a popsat výsledky intervencí realizovaných v rámci SCLLD v programovém období 2014 - 2020 v území MAS Brána do Českého ráje, z.s.,
6. zhodnotit a prokázat příspěvek SCLLD v programovém období 2014 – 2020 ke vzniku přidané hodnoty v území MAS Brána do Českého ráje, z.s.

2. Vyhodnocení doporučení (opatření)

Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD

MAS Brána do Českého ráje, z.s. provedla evaluaci interních procesů a postupů implementace SCLLD na úrovni MAS vyplněním sebeevaluačních tabulek **v rámci mid-term evaluace SCLLD k 31. 12. 2018.**

V rámci ex-post evaluace SCLLD MAS **popisuje způsob implementace a vyhodnocuje účinky implementace opatření a doporučení**, která stanovila v Evaluační zprávě (mid-term evaluaci). MAS provádí hodnocení formou rozšířených sebeevaluačních tabulek dle vzoru následovně:

1. do sebeevaluačních tabulek MAS přebírá závěry z Evaluační zprávy (mid-term evaluace) a v rámci ex-post evaluace vypracovává údaje ve sloupci **Způsob a vyhodnocení implementace opatření**;
2. pod tabulkami s hodnocením jednotlivých procesů zpracovává Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k jednotlivým procesům, která byla taktéž převzata z Evaluační zprávy (mid-term evaluace).

MAS ex-post hodnocení v Oblasti A vypracovává na základě **svých znalostí a zkušeností z realizace SCLLD 2014 - 2020**. Na ex-post hodnocení Oblasti A, respektive vyhodnocení opatření/doporučení z Evaluační zprávy (mid-term evaluace), se v MAS Brána do Českého ráje, z.s. podíleli pracovníci MAS/členové orgánů MAS/ostatní, uvedení v tabulce č. 1.

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do ex-post evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS

Jméno	Funkce/Pozice (např. pracovník MAS, člen orgánu MAS, ostatní)
Ing. Alena Klacková	vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD
Ing. Vítězslav Dufek	projektový manažer – IROP, OPŽP
Ing. Lucie Karlová	projektový manažer – OPZ
Denisa Imlaufová	projektová manažerka
Ing. Martin Mitlöhner	předseda VK *

*pozice v době realizace

MAS Brána do Českého ráje, z.s. **nerealizovala** dodatečné hodnocení vybraných procesů v Oblasti A. Vyhodnocení procesů v Oblasti A realizované v rámci ex-post evaluace jsou uvedena **modrým písmem**.

Účelem ex-post hodnocení v Oblasti A je pomocí zralé úvahy identifikovat způsoby implementace opatření/doporučení navržených v rámci mid-term evaluace a vyhodnotit jejich dopad na implementaci SCLLD v programovém období 2014 – 2020.

Při hodnocení v Oblasti A využívá MAS Brána do Českého ráje, z.s. zejména následující zdroje dat a informací / metody:

- Evaluační zpráva (mid-term evaluace) – Oblast A,

- analýzy obsahu příslušných interních dokumentů¹ a záznamů² MAS (např. Implementační část SCLLD, interní postupy MAS ve vztahu k implementaci jednotlivých Programových rámců, seznamy žadatelů, záznamy z hodnocení a výběru projektů, analýza rizik – zejména rizika finanční a organizační atp.),
- závěry kontrol ze strany příslušných řídicích orgánů (např. protokol o kontrole³)
- analýzy dat a informací z MS2014+ (ve vztahu k výzvám MAS, hodnocení MAS atd.),
- brainstorming/skupinová diskuse pracovníků/členů orgánů MAS.

Hodnocené procesy

MAS Brána do Českého ráje, z.s. provedla vyhodnocení procesů, respektive vyhodnocení opatření/doporučení u následujících procesů probíhajících na MAS:

1. **Proces: Příprava výzev**
2. **Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí**
3. **Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů**
4. **Proces: Animační činnost (animace a komunikace)**
5. **Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2**
6. **Proces: Příprava integrované strategie CLLD**

MAS Brána do Českého ráje, z.s. převzala do Závěrečné evaluační zprávy zjištění z Evaluační zprávy (mid-term evaluace) a zpracovala vyhodnocení implementace jednotlivých doporučení/opatření ve sloupci **Způsob a vyhodnocení implementace opatření** a v části **Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení**.

¹ Dokument – předepisuje určité postupy (tj. např. Interní postupy MAS pro IROP apod.).

² Záznam – poskytuje důkaz o tom, že postupy jsou realizovány v souladu s dokumenty (tj. záznam je např. zápis z jednání výběrového orgánu, prezenční listina atp.).

³ Podle ustanovení § 8a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále také „ZFK“), k veřejnosprávní kontrole delegovaných činností u místní akční skupiny v rámci Integrovaného regionálního operačního programu

Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností – revize závěrů z mid-term evaluace a vyhodnocení implementace opatření, poslední a doporučení

Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev

1. Proces: Příprava výzev				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Shromáždění podkladů (vzorů, šablon, sledování aktualizací)	OPZ: Kancelář MAS v plném rozsahu využila dobře připravené podklady pro přípravu výzev i administraci od Řídícího orgánu. Došlo tak k úspoře času, který jsme využili pro práci s potenciálními žadateli.	Během krátké doby docházelo k častým aktualizacím veškerých podkladů pro přípravu výzev.	Před každou připravovanou výzvou je nutné v dostatečném časovém předstihu sledovat aktualizace a přizpůsobit jim. Kdo: projektoví manažeři pro jednotlivé programové rámce, průběžně během přípravy výzev.	Projektoví manažeři pro jednotlivé OP – sledovali aktuální dokumenty a vzory – nezaznamenali jsme problém.
Příprava textu výzvy (vč. návrhu alokace výzvy)	Možnost využití aktuálních vzorů výzev pro všechny programové rámce.	Odlišnost složení alokace u jednotlivých programových rámců. PRV: Nemožnost využít finanční prostředky, které nebyly dočerpané v předchozí výzvě. Nutno čekat až na jejich uvolnění.	Včas upozornit a ujasnit si složení alokací u jednotlivých programových rámců, aby nedošlo v průběhu administrace a schvalovacího procesu k nedopatření. Kdo: projektoví manažeři pro jednotlivé programové rámce, průběžně během přípravy výzev.	Text výzvy připravovali projektoví manažeři OP. V PRV došlo k administrativní chybě při zadávání do Portálu farmáře – 3 výzvy nevyhlášeny, ale pak bohužel číselný sled výzev pokračoval jako by výzvy proběhly. Před zadáváním podmínek výzvy do systému je nutné mít výzvu kompletně schválenou.

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
				Ostatní – texty a alokace bez problémů.
<i>Příprava součástí výzvy (např. kontrolní listy, preferenční kritéria)</i>		Omezení možných preferenčních kritérií pro programové rámce IROP a PRV. Vázání pouze na principy dané ve strategii. Preferenční kritéria nelze operativně měnit v závislosti na situaci v okamžiku přípravy výzev. Změny lze řešit pouze změnou strategie, což je navázáno na delší časový horizont.	Předcházení tohoto problému spočívá v dobrém nastavení principů pro tvorbu preferenčních kritérií již ve fázi přípravy strategie. Pokud už je strategie schválená je nutné v dostatečném předstihu konzultovat preferenční kritéria a jejich aktualizaci s jednotlivými řídicími orgány pro programové rámce IROP a PRV. Kdo: projektoví manažeři pro jednotlivé programové rámce, před přípravou výzvy	Preferenční kritéria připravována a aktualizována před každou výzvou – MAS reagovala na alokaci a zkušenosti z proběhlých výzev.
<i>Schválení výzvy odpovědným orgánem MAS</i>		Problém při schvalování výzvy orgánem MAS. Rada MAS Brána do Českého ráje je složena s 9 členů. Mnohdy byl problém s nalezením vhodného termínu pro schválení připravované výzvy, aby byl zachován poměr zastoupených sektorů.	Příprava výzev v dostatečném časovém předstihu, aby bylo možné nalézt prostor pro schválení orgánem MAS i řídicím orgánem pro jednotlivé programové rámce. Kdo: projektoví manažeři jednotlivých programových rámci ve spolupráci	Všechny výzvy MAS schvalovala rada (= programový výbor), v případě nutnosti schválení proběhlo hlasování formou per rollam. V roce 2020 v období COVID proběhla jednání

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
			s vedoucí strategie SCLLD, která plánuje setkání orgánů MAS; průběžně při přípravě výzev.	radu formou videomeetingu.
<i>Příprava interních předpisů (postupů) pro implementaci PR, vč. jejich schvalování odpovědnými orgány MAS</i>	IROP a PRV: Využití zkušeností z předchozího období, bylo nutné pouze aktualizovat postupy podle nových pravidel. Interní postupy byly u obou programových rámců téměř shodné. OPZ: MAS převzala na doporučení řídicího orgánu veškeré postupy pro schvalovací proces orgánů MAS z připravených šablon a vzorů.			Interní postupy pro daný OP připravil příslušný projektový manažer ve spolupráci s kanceláří, schvalovala je rada MAS, podklady většinou zasílány radě před jednáním. Nezaznamenali jsme problémy.
<i>Uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky, výzvy ad.) a komunikace s potenciálními žadateli</i>	Kanceláři MAS se osvědčila e-mailová komunikace o oznámení přípravy výzvy, jejím vyhlášení, konání semináře či možnosti využití individuální konzultace s pracovníky MAS.			Informace zveřejňovány na www a rozesílány prostřednictvím e-mailů. Na www zveřejněny všechny dostupné info, včetně prezentací ze seminářů a časté otázky a odpovědi.
<i>Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě výzev</i>	OPZ: Bezproblémová komunikace s přidělenými konzultanty a operativní přístup při konzultaci a			Bezproblémová komunikace s ŘO OPZ, IROP, SZIF.

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	schválení výzev. Před přípravou první výzvy došlo k osobní konzultaci na řídicím orgánu, kde přidělení mentoři upozornili na nedostatky připravených dokumentů pro výzvu a doporučili vhodná opatření k nápravě.			

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 1. Procesu: Příprava výzev:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Před každou výzvou musí zkontrolovat aktuální dokumenty k jednotlivým výzvám, zda nedošlo k jejich aktualizaci.	MAS nezaznamenala žádné větší problémy s přípravou výzev pro jednotlivé OP.
Nastavení principů pro tvorbu preferenčních kritérií již v přípravě strategie s maximální pečlivostí a predikcí budoucího vývoje.	MAS operativně reagovala na zkušenosti s hodnocením předcházejících výzev a na aktuální alokaci. Se snižující se alokací volila přísnější kritéria výběru.
Ve fázi přípravy preferenčních kritérií a jejich schvalování je určité nutnost většího časového horizontu pro konzultaci, jak s pracovními orgány MAS, tak i s řídicím orgánem.	Navržená preferenční kritéria byla vždy s orgány MAS konzultována, definitivně je schvalovala rada MAS.
Je nutné plánovat termín jednání Rady MAS, která výzvu schvaluje, s dostatečným předstihem.	Radě v předstihu navrhovány termíny pro jednání, v případě nutnosti bylo možné využít ke schválení i formu per rollam.

Tabulka 3 – Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí

2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Shromáždění metodických podkladů pro práci s MS2014+/PF	OPZ a IROP: Jednoduše a srozumitelně vysvětlena metodika pro práci v systému ve zveřejněných příručkách. MAS měla zkušenosti s prací v systému z pozice žadatele na projekt MAP. Přínosem je i možnost přístupu do referenčního prostředí systému, kde je možné si jednotlivé procesy vyzkoušet z pozice žadatele i hodnotitele.			Pracovníci kanceláře si během programového období osvojili práci v MS a Portálu farmáře.
Školení		Pro pracovníky MAS mělo školení pro práci v systému MS2014+ minimální přínos. Šlo o velmi obecné uvedení do problematiky. Jednotlivé funkce byly ukazovány ve velmi rychlém sledu bez možnosti vyzkoušení. Často byl problém s dobrým připojením k internetu, který je pro práci v systému nutný. Bylo shledáno, že školení bylo prakticky jen pro získání přihlašovacích	Individuální studium všech pracovníků, kteří v systému pracují. V případě problémů pracovníci využijí vhodných metodik pro práci v systému či kontaktují odpovědné pracoviště pro správu systému, který operativně řeší vzniklé problémy. KDO: pracovníci MAS; při seznamování se systémem i v průběhu práce s ním.	Pracovníci si časem osvojili práci v systému. V případě potřeby si pracovníci kanceláře pomáhali navzájem, případně využili konzultaci se zaměstnanci jiných MAS.

2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
		údajů a potřebných rolí pro práci.		
Zadání výzvy do MS/PF		Pro uživatele je systém složitý s nelogickými úkony, kterým se musí uživatel přizpůsobit. Často vznikl problém s připojením do systému (dlouhé čekání při načítání jednotlivých úkonů, nemožnost přihlášení).	Určitě je nutné zadávat výzvy v předstihu, aby bylo možné eliminovat problémy s nefunkčností systému (dobré připojení k internetu; pro urychlení zadávat výzvu v čase, kdy není síť přetížena). Důležitá je i metodická příprava pro práci v něm. KDO: pracovníci MAS; průběžně	MAS využila zkušeností s prvními výzvami, další pak zadávala do systémů bezproblémově, systémová chyba pouze u PRV v PF.
Provádění změn ve výzvách	OPZ: Během vyhlášené výzvy bylo umožněno řídicím výborem prodloužit již vyhlášenou výzvu z důvodu nezkušenosti žadatelů se systémem ISKP14+. Pracovníci MAS museli žadatelům operativně pomáhat s orientací v systému a jednotlivými funkcemi. Sami žadatelé přiznali, že systém je pro ně velice složitý a nesrozumitelný, i když měli k dispozici metodickou příručku.			Ve třech případech se prodlužoval termín příjmů žádostí (1. výzva OPZ – Sociální služby, výzva IROP – hasiči, IROP - Soc. služby) formou aktualizace výzvy tak, aby se vyšlo vstříc požadavkům žadatelů. Z toho v jednom případě se čekalo na změnu Pravidel ŘO, aby lhůta mohla být prodloužena (IROP - Soc. služby), v jednom došlo

2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádosti
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
				k navýšení alokace a mohl tak být podpořen náhradní projekt. V jednom případě bylo aktualizací upřesněno preferenční kritérium.
Příprava a realizace semináře pro žadatele	PRV: Pro školení zemědělců a potravinářů využíváme místo zemědělského podniku, který sám provádí různé semináře pro zemědělce.	Podnikatelé se seminářů účastní méně, raději využívají osobní konzultace, tím nastává problém s vykazováním účastníků semináře.	Více apelovat na starosty a členy MAS, aby ve své působnosti informovali podnikatele s předstihem o konání seminářů. Pokud bude dostatečný časový prostor, vyhovíme i osobním konzultacím. Vyhneme se překryvu výzev, abychom případně zabezpečili možnost osobních konzultací.	MAS nabízela jak semináře, tak osobní konzultace v kanceláři případně i u žadatele v místě realizace. Prezentace ze seminářů byly zveřejňovány a na vyžádání zasílány uchazečům. U PRV se osvědčil seminář k výzvě a následný seminář pro výběrové řízení a cenový marketing.
Konzultační činnost pro žadatele (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací)	Konzultace probíhal po telefonické domluvě v místě žadatele nebo v sídle MAS – přizpůsobení času a flexibility žadatele. Dotazy byly zodpovězeny operativně při jednání, popřípadě byly sděleny později po ověření informací na řídicím orgánu nebo po konzultaci s ostatními pracovníky MAS.			Konzultační činnost probíhala průběžně po celé programové období telefonicky, e-mailem či při osobních jednáních.

2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Přijem žádostí o dotaci (PRV – listinné přílohy)	Snahou pracovníků MAS bylo zajistit příjem žádostí v elektronické podobě. Žadatelům bylo umožněno využití naskenování dokumentů či převod do PDF.			MAS byla nápomocna žadatelům při převodu listinných příloh do pdf tak, aby je bylo možno vložit do admin. systémů – především šlo o podnikatele či neziskové organizace.
Informování o výzvách (kdo, kdy, kým, mají žadatelé potřebné informace?)	Průběžná aktualizace harmonogramu výzev a na internetových stránkách. Vyhlášené výzvy byly na internetových stránkách uveřejněny vždy v časovém předstihu. Členové MAS a potenciální žadatele byli informováni emailovou korespondencí.	Některé výzvy byly připravovány na poslední chvíli z důvodu splnění stanovených indikátorů a milníků v jednotlivých operačních rámcích. Žadatel tedy musel operativně reagovat na vyhlášenou výzvu.	Preferovat vyhlásování výzev dle připraveného harmonogramu, aby byl dostatečný prostor pro žadatele na přípravu žádostí a případné konzultace s pracovníky MAS. KDO: jednotliví manažeři; po celou dobu realizace projektu	Výzvy vyhlášované dle harmonogramu, poslední výzvy reagovaly na efektivní rozdělení zbytkových alokací a na přechodné období v PRV.

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 2. Procesu: Vyhlášení výzev a příjem žádostí:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Včasnost přípravy výzev v systému MS2014 a dobré připojení k internetu.	Pracovníci kanceláře připravili a vyhlásili výzvy bez větších problémů. Žádná výzva nebyla zrušena ze strany ŘO, pouze do jedné výzvy za celé programové období nebyl předložen projekt (výzva OPŽP). U třech výzev byl prodloužen termín (1. výzvy OPZ, 2 x IROP). Aktualizace výzvy byla vždy ve prospěch žadatelů (prodloužení příjmu, upřesnění PK).

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Upozornění žadatelů na možné problémy s podáním žádostí v systému, tudíž apel na včasnost podání.	Pouze jeden žadatel zmeškal lhůtu podání (2. výzva PRV – začínající podnikatel, který si chtěl žádost podat Farmáře, si nahrál do Portálu farmáře, ale pak neodeslal). MAS vždy pak kontrolovala odeslání a plnění termínů ze strany žadatelů (např, podpisy Dohod, termíny doplnění apod).
Nabídka osobních konzultací pomoc s orientací v systému MS.	MAS byla nápomocna žadatelům nejen v kanceláři MAS, ale v případě potřeby i u žadatelů. S administračními systémy byla MAS žadatelům nápomocna, u IROP žadatelé často využívali pro zadání do MS externí firmy specializované pro danou oblast (zejména školy a hasiči), s portálem farmáře byla nápomocna žadatelům téměř ve všech případech MAS.
Apel na starosty obcí a členy MAS pro šíření informovanosti o vyhlášení výzev a konání seminářů pro žadatele.	Starostové informovali zejména své školy a neziskové organizace. Problém s oslovením podnikatelů přetrvává, je nutné najít vhodnou komunikační strategii.

Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Školení hodnotitelů (věcné hodnocení)	Snahou kanceláře MAS je zařadit školení členů výběrové komise na program jednání komise s více body, aby byla zajištěna co největší účast.			Jednání VK probíhala prezenčně, většinou došlo k proškolení před samotným hodnocením – vždy byly zopakovány hlavní zásady, v některých případech, kdy byly výzvy za sebou, došlo k PK na následující výzvu.
Kontrola FNaP (vč. opakované kontroly, je-li to dle pravidel příslušného programu možné)	PRV: Osvědčila se komunikace odpovědného manažera s žadatelem prostřednictvím e-mailu, který je vhodnější než prostřednictvím Portálu farmáře (žadatelé mají rychlejší informaci v el. prostředí, které běžně užívají).	IROP: V rámci 3. výzvy bylo předloženo 10 projektů a MAS nestihla kontrolu FNaP vč. opakované kontroly v očekávaném termínu.	IROP: Na seminářích pro žadatele nabádat zpracovatele žádostí, aby věnovali pozornost provázanosti mezi studií proveditelnosti (SP) a žádostí, věnovali pozornost rozpočtu projektu, zbytečně a uměle se nesnažili nafukovat objem SP a zaměřili se pouze na věcnou a faktickou stránku povinné osnovy, nabízet žadatelům, aby konzultovali nejasnosti zpracovávané žádosti průběžně s projektovým manažerem IROP.	Kontrolu FNaP prováděna vždy min. 2 pracovníky kanceláře, v případě nejasností se využívala tel. konzultace na příslušném ŘO.
Spolupráce s (externími) hodnotiteli (výběr, zadávání, komunikace, kvalita výstupů –	IROP: kontrola FNaP je zajišťována zaměstnanci MAS, kteří znají problematiku a jsou s projektem dobře obeznámeni.	OPZ: využívání externích hodnotitelů ze seznamu doporučených hodnotitelů ŘO.		Externí hodnocení – pouze u projektů OPZ – MAS tento proces hodnotí spíše negativně – docházelo tím

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
<i>částkových kontrolních listů atp.)</i>	MAS má proškoleno dostatek zaměstnanců, aby nedocházelo k jejich podjatosti. Výběr hodnotitelů věcného hodnocení provádí předseda VK dle interních postupů.			k prodloužení procesu a bylo to i finančně náročné.
Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího orgánu, předání podkladů (záznamy)	IROP: Podklady pro hodnocení jsou vybraným členům VK zasílány elektronicky v plném rozsahu prostřednictvím portálu uschovna.cz.	Problém u členů VK, kteří nejsou schopni pracovat s dokumenty v el. podobě. Pokud není zaslanka z portálu uschovna.cz stažena hodnotitelem do 14 dnů, tak ji pak už nelze bezplatně stáhnout. OPZ: generování hodnotící tabulky je v nepraktickém formátu	Zajištění podkladů v listinné podobě pro hodnotitele, kteří nechtějí pracovat s elektronickou formou Zaměstnanci MAS včas ověří u dotčených hodnotitelů, zda se jim podařilo nezbytné podklady pro hodnocení stáhnout a mají vše potřebné k dispozici. OPZ: manažerka OPZ upraví a zajistí k hodnocení tabulky ve větším formátu (alespoň A3) Kdo: příslušný manažer OP, před hodnocením projektů	Přípravu a předávání podkladů zajišťovali jednotliví projektoví manažeři dle požadavků jednotlivých hodnotitelů.
Informování o datech jednání orgánů MAS (vč. komunikace s ŘO, příprava pozvánek, distribuce, dodržování lhůt stanovených ŘO a v interních postupech k jednotlivým programovým rámcům)	Termíny jednání koordinuje vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD, je tak dodržena časová souslednost. Členům orgánů MAS (nejčastěji Radě MAS) je zpravidla nabídnuto k jednání několik termínů a hledají se průniky časové dostupnosti			Rada i VK oslovována s předstihem e-mailem a SMS s nabídkou více termínů, za celé období se nestalo, že by orgán nebyl usnášeníschopný. ŘO IROP byly termíny jednání sdělovány.

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	jednotlivých členů, aby byla jejich účast co největší.			
Věcné hodnocení výběrovým orgánem MAS (vč. např. zpracování závěrečného kontrolního listu a zápisu)		Zpracování závěrečného kontrolního listu je časově náročnější a členové VK mají tendence odcházet z jednání.	Závěrečný kontrolní list je lepší mít známými údaji již předvyplněn, aby se vyplnění urychlilo. Nezbytná spolupráce všech zaměstnanců kanceláře MAS. Než pověřený PM připraví závěrečný kontrolní list, ostatní zaměstnanci sdělují členům VK informace z dalších OP, popřípadě provedou školení na věcné hodnocení jiných aktuálních výzev.	Hodnocení projektů provedli vždy 2 členové VK, ty pak na seznámili s výsledkem členy VK na prezenčním jednání a hodnocení bylo následně odhlasováno. Pouze v jednom případě byla MAS vyzvána k přebodování, a to z důvodu špatně pochopeného preferenčního kritéria (PRV). V roce 2019 proběhla monitorovací návštěva CRR na hodnocení projektů výzvy č. 4 IROP – žádné pochybení nebylo shledáno.
Vyřizování prezumného řízení				Žádné nebylo.
Uveřejňování záznamů (přehled podpořených projektů, zápisy atp.)	Zápisy a přehledy podpořených projektů jsou na webu MAS zveřejňovány bez zbytečného odkladu. Vedoucí pro realizaci SCLLD je oprávněn zveřejňovat veškeré dokumenty na webu MAS což vše urychluje.			Zápisy i seznamy zveřejňovány do 5 dnů, uživatelský systém www nebyl však moc přívětivý, MAS došla k závěru, že je nutné zřídit nový web s jednodušší administrací

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
				a možností zálohy dat – nové www spuštěny v roce 2024.
Informování žadatelů o výsledcích hodnocení FNaP a VH (prostřednictvím MS2014+/ e-mailem)	PRV: Pro urychlení komunikace jsou žadatelé informováni o nutnosti doplnění prostřednictvím e-mailu nebo telefonicky, včetně instrukcí k technickému provedení. Po VH je žadatelům odesláno e-mailem rozhodnutí o výsledku			Informování probíhá e-mailem, někteří žadatelé ještě navíc informováni i telefonicky. Zároveň jim byl vždy zaslán odkaz na www, kde se mohli seznámit hodnocením ostatních projektů.
Postoupení vybraných žádostí řídicím orgánům (MS/Portál farmáře)	PRV: Individuální instruktáž žadatelů pro správné odeslání žádosti na SZIF.			MAS předala vždy v termínu žádosti a další doklady k výzvě. V jednom případě žadatel zmeškal lhůtu podání na ŘO v PF (2. Výzva PRV) - nutnost kontrolovat kroky žadatelů.

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 3. Procesu: Hodnocení žádostí o dotace a výběr projektů:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Doporučení na konzultace nejasností zpracovávaných žádostí s projektovým manažerem pro IROP – eliminace chybovosti žádostí.	MAS klade důraz na konzultaci – konzultované projekty mají menší chybovost. MAS v rámci nového programového období 2021-2027 zvýhodňuje konzultované projekty v rámci PK.
Možnost většího počtu hodnotitelů a schvalovatelů při větším počtu žádostí. Popřípadě využití operativně nezávislých odborníků.	Zkušenost z výzev ukázala, že je dobré zhodnotit každý projekt 2 členy – ti pak informují na prezenčním jednání ostatní členy VK, ti pak o navrženém hodnocení hlasují.

Důraz na komunikaci a individuální spolupráci se členy výběrové komise. Aktivní účast členů výběrové komise pro zajištění profesionality a rutiny v systému hodnocení.	Kancelář aktivně komunikuje se členy VK, výběr vhodného termínu je zásadní pro usnášeníschopnost.
Při jednání výběrové komise je nezbytná účast a součinnost všech projektových manažerů kanceláře MAS.	Nové prostory MAS umožňují jednání orgánů v dostatečně velké zasedací místnosti, v případě nutnosti nějakého doplnění jsou k dispozici veškeré dokumenty kanceláře. MAS a členové orgánů preferují formu prezenčních jednání. Vytvořen stabilní tým VK a rady. Pouze jeden člen VK odešel z důvodu pracovní vytíženosti.

Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Volba nástrojů komunikace (např. web MAS, web obcí, mikroregionu, tištěná média, letáky atp.)	MAS distribuuje mezi širokou veřejnost vlastní propagační leták obsahující přehled všech administrovaných OP, jednotlivých opatření/fichí a jejich alokací. Zaměstnanci MAS dohlíží, aby údaje na webových stránkách MAS byly aktuální.	MAS poskytuje všem obcím ve svém území informace o vyhlášených výzvách a žádá zástupce obcí o jejich zveřejňování na obecních www stránkách nebo v místních zpravodajích, což bohužel moc zástupci obcí nedělají.	Zkusit připravit krátké tiskové zprávy, které budou moci zástupci obcí jednoduše použít do svých zpravodajů bez dalších úprav (vedoucí SCCLD, průběžně).	Tištěná verze letáků zvolena jen na počátku programového období, vzhledem ke změnám SCLLD – rozšíření PR, možnost volby čl. 20 v PRV - informace rychle zastarávají, převládá informovanost prostřednictvím webu, e-mailu, fb a telefonu. Vzešla nutnost zřízení nových www uživatelsky jednodušších se zálohou dat. Vzhledem k různému rozsahu a způsobu poskytování informací jednotlivými obcemi nebylo možné připravit jednotnou zprávu. V dalším období bude třeba zveřejňovat strukturované informace v jednotném stylu.
Příprava informačních článků/tiskových zpráv apod. (příp. schvalování)		Bohužel v tomto ohledu má MAS zatím nedostatky, viz. Bod výše.	Vedoucí pracovník SCLLD pověří odpovědné PM ke zpracování tiskových zpráv z jednotlivých OP s aktuálními informacemi.	Zprávy o plnění SCLLD každoročně předkládány členům MAS na VH a jsou zveřejněny na www, rada informována

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
			Především v době vyhlášení výzvy, před jejím ukončením a po věcném hodnocení. Vedoucí pracovník SCLLD průběžně zpracuje informační články o činnosti MAS, které zveřejní na webu, pošle všem členům MAS, členským obcím a poskytne je k další publikaci.	průběžně na jednáních. Zprávy zpracovává vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD ve spolupráci s projektovými manažery.
<i>Uveřejňování na webu MAS (v jiných médiích)</i>	Průběžně, aby informace byly stále aktuální			Viz. bod volba nástrojů komunikace
<i>Získávání informací od potenciálních žadatelů – komunikace</i>	Zaměstnanci kanceláře MAS se pohybují v terénu, osobně konzultují záměry žadatelů jak v sídle MAS, tak i v sídlech žadatelů Zástupci MAS se účastní jednání mikroregionů, DSO, řídících výborů MAP E-mailové a telefonické konzultace jsou samozřejmostí			Byl realizován průzkum zájmu mezi potenciálními žadateli. Absorpční kapacita území zjišťována při osobních konzultacích a na setkáních.
<i>Animace škol</i>	Dobrá komunikace s administrátory projektů na školách, které o animaci projeví zájem a řešení vzniklých problémů. Zájem některých zřizovatelů, aby animaci prováděla MAS, a ne jiné subjekty – v území, kde je nositelem MAP naše MAS (školy MAS důvěřují a řeší s ní i animaci).	Do MAS zasahuje 5 území ORP, MAS řeší pouze v 1 ORP MAP, ostatní řeší jiné MAS a v jednom ORP je MAP řešena prostřednictvím DSO. Pro školy je obtížné se orientovat v této situaci, kdy MAPy řeší s jednou MAS a animaci šablon jim nabízí jiná MAS, řada škol také využila nabídku privátních subjektů, se	Opakovaná a důsledná informace školám/šolkám o MAS, vysvětlovat pojmy MAS a MAP (manažer MAS, manažer MAP, pracovníci kanceláře MAS). Zvážit možnost informativního letáku s kontakty na příslušnou	Složitě území MAS pro animaci škol, v každém ORP jiné zvyklosti, animace škol probíhala zejména v ORP Semily, kde byla MAS i realizátorem projektů MAP, nutná spolupráce s ostatními realizátory MAP.

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
		kterými spolupracovali v předchozích projektech.	problematiku (manažer MAS, rada MAS).	

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 4. Procesu: Animační činnost (animace a komunikace):

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Osvědčilo se zhotovení informačního letáku s přehledem operačních programů a jejich fichí, který přiblíží veřejnosti oblasti pomoci pro potenciální žadatele. Je distribuován při seminářích, osobních konzultacích či na pracoviště obcí v území.	Vzhledem ke změnám v SCLLD po mid-term evaluaci – nový DT Podpora obnovy obcí – byl informace v letáku zastaralé. K animaci využíváno PK – propagace MAS a SCLLD. Pokud se žadatelé zavázali k plnění – informovali o MAS většinou na svých www nebo formou článku v místních zpravodajích. K propagaci MAS je využívána i podpora společenských akcí v území MAS, při kterých dochází k setkávání obyvatel, kulturnímu či sportovnímu vyžití nebo jde o akce pro děti. Akce podporuje MAS prostřednictvím dotace z Královéhradeckého a Libereckého kraje (cca 30 akcí /rok).
Průběžná animační činnost starostů.	Obce informovány zejména prostřednictvím předsedů a manažerů mikroregionů. Tři předsedové mikroregionů jsou členy rady MAS a informace pak předávají svým členským obcím, obce Novopacka informuje Ing. Dufek (projektový manažer MAS a zároveň předseda svazku).
MAS zlepšil animaci škol zejména v území ORP, kde není nositelem projektu MAP.	Podařilo se rozšířit animaci na několik ZŠ a MŠ v ORP Jičín, školské zařízení ORP Nová Paka využívají dlouhodobě komerční firmy k zajištění realizace šablon.

Tabulka 6 – Sebeevaluační tabulka – 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2

5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
<i>Příprava žádosti o dotaci ze SC 4.2 IROP</i>	MAS při podání žádosti využila předchozí zkušenosti s podáním žádosti na realizaci MAP prostřednictvím ISKP14+.			Zkušenosti s provozem kanceláře z realizace SPL, během přípravného období vybudován nový realizační tým. V rámci projektu Provoz I pouze s 2 etapami bylo vyzkoušeno fungování kanceláře.
<i>Plánování nákladů na období projektu</i>	Projekt na Provoz MAS byl podán jen do roku 2018 a navazující projekt využije již zkušeností s vyúčtováním a následným schválením, využity rovněž zkušenosti z kontroly projektu ŘO na místě, která proběhla v květnu 2018.	Kontrola na místě zjistila drobné nesrovnalosti při nárokování cestovních výdajů.	Důsledná kontrola cestovních příkazů, všem zaměstnancům na začátku roku vždy zaslán vzor cestovního příkazu s aktualizovanými výšemi náhrad dle vyhlášky.	Hned na začátku proběhla kontrola ŘO na místě – kontrola 1. etapy, kdy bylo nižší čerpání projektu – obavy z neúspěchu. Zkušenosti z Projektu I využity pro navazující projekt. Náklady plánovány pro vytvořený stabilní tým kanceláře – rozpočet i indikátory stanoveny reálně.
<i>Administrace z projektu ze SC 4.2 IROP (přiřazení)</i>	Využíváno průběžného proplacení – rychlé proplácení nárokových částek.	Rozdělení do kapitol neodpovídalo rozdělení v účetnictví – obtížnější kontrola (etapa I).	Úzká spolupráce s účetní, seznámit ji s kapitolami rozpočtu projektu	Spolupráce s účetní, důsledná kontrola nárokových

5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Činnosti do kapitol rozpočtu)		Odvozy na sociální zabezpečení a zdravotní se odvádí hromadně a účetní program při rozpočítání na jednotlivé zaměstnance zaokrouhluje – vznikají pak korunové rozdíly Chybně využít vyšší limit na expertní posudky z Pravidel, které se ještě nevztahovali na období vzniku výdaje	Uplatňovat výdaje za odvozy ne ze mzdových lístků ale dle zaúčtovaných částek v účetnictví. Důsledně sledovat aktuální verzi Pravidel – porovnat s dobou vzniku výdaje.	výdajů, sledování limitů na některé výdaje. Projekty zabezpečily vybavení a fungování kanceláře ve vyhovujících prostorech. Nutnost vedení výdajů kanceláře na samostatném středisku. Umožněna změna na pořízení investice – pořízení služebního automobilu. Audity na využití dotačních prostředků byly bez připomínek.

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 5. Procesu: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Využití získaných zkušeností z předchozího projektu Provoz MAS:	MAS využila možnost rozdělit programové období na 2 projekty. Také kontrola 1. etapy ŘO na místě umožnila MAS správně nastavit pokračující projekt. Projekt umožnil vybavit kancelář, a to zejména po nalezení nových prostor vhodných pro další fungování MAS, zabezpečit chod stabilního týmu, který realizoval SCLLD a také umožnil pořídit služební auto pro potřeby realizace SCLLD v dalším programovém období.

Důslednější kontrola cestovních příkazů a při nárokování odvodů na sociální a zdravotní zabezpečení spolupracovat s účetní.	MAS spolupracovala s účetní, před podáním Žádosti o platbu bylo kontrolováno zaúčtování nárokováných výdajů.
Nutnost sledovat aktuální verzi Pravidel.	Aktuální Pravidla a případné změny předkládaných formulářů MAS průběžně sledovala, případné nejasnosti byly konzultovány s projektovou manažerkou projektu.

Tabulka 7 – Sebeevaluační tabulka – 6. Proces: Příprava integrované strategie CLLD

6. Proces: Příprava integrované strategie CLLD				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
<i>Příprava a zpracování Analytické části</i>	Průběžná osobní a telefonická konzultace se zástupci obcí vedla k vysoké návratnosti dotazníků.	Příliš dlouhý termín zpracovávání analytické části vedl k zastarávání údajů a nesourodemu rozhodnému okamžiku. Byla nutná aktualizace dříve zpracovaných údajů.	Snažit se zpracovat analytickou část najednou a ve stanoveném pracovním harmonogramu s jednoznačně daným datem, ke kterému budou údaje získávány. (vedení SCLLD, stanovení a kontrola harmonogramu průběžně).	Během velmi dlouhého přípravného období (zahájení již v roce 2012) se upravovala metodika a došlo také ke změně pracovního týmu a rozšíření území MAS. MAS vyhodnotila, že v dalším PO si novou strategii vytvoří sama.
<i>Příprava a zpracování Strategické části</i>	Činnost odborných pracovních skupin.	Problém v okamžiku rozšiřování strategie o další implementační aktivity (OPŽP).	Stavět strategickou část na širší oblast a neomezovat se pouze na aktuálně plánované implementační aktivity.	Stanoveny 4 strategické cíle a 12 specifických cílů, které zahrnovaly širokou škálu aktivit v území.
<i>Zapojování veřejnosti</i>	Zapojení veřejnosti probíhalo přes internetové stránky MAS.			Proběhly dvě veřejná projednání původní analytické i strategické části zpracované externím dodavatelem,

6. Proces: Příprava integrované strategie CLLD				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
				aktualizace byly projednávány na jednáních mikroregionů a strategii bylo možno připomínkovat na www.
Zapojování členů orgánů MAS / členů MAS / zájmových skupin	Průběžné informování členské základny o stavu zpracování. Rozesílání žádosti o připomínkování k průběžným výstupům a poznámek k diskusi se zpracovateli strategie.			Členská základna vyrovnaně reprezentuje tři sektory a aktivně se zapojila do připomínkování a schvalování všech částí. PS byly využity při prioritizaci SWOT a formování analýzy problémů a potřeb.
Příprava a zpracování finančního plánu a plánu indikátorů	Snažit se, co možná nejvíce provázat objem jednotlivých položek finančního plánu s reálnými výdaji na dosažení indikátorů. Stanovení reálných výdajů konfrontovat s aktuálním vývojem cen na trhu.			Finanční plán stanoven pro 4 OP s maximálním využitím alokací pro území MAS.
Příprava a zpracování Implementační části	Mít zpracovanou strategickou i analytickou část pro co nejširší tematické oblasti, aby bylo v případně možné rozšiřovat implementační části o další aktivity.			Strategie obsahovala i návrhy opatření, které nebylo původně možné financovat z dotačních titulů, ale po změně Pravidel bylo možné na tuto změnu reagovat.

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 6. Procesu: Příprava integrované strategie CLLD:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
Dokument zpracovávat až v okamžiku, kdy jsou známy všechny požadavky na strukturu a rozsah. Zpracovat ho v adekvátním časovém harmonogramu s využitím, co největšího množství vlastních sil.	SCLLD pro další programové období si MAS zpracovala vlastními silami. Sledovala průběžně dostupné metodiky a účastnila se různých webinářů pořádaných ŘO nebo NS MAS a využívala i předávání zkušeností mezi MAS.
Osvědčila se snaha o zapojení do tvorby a projednání dokumentu všech členů MAS, zřízení odborných pracovních skupin, bez kterých není možné navrhnout strategické části a věcně vymezit část implementační.	Do přípravy Strategie byli opět zapojeni klíčoví aktéři MAS. Ta byla následně odsouhlasena VH MAS.
Pro sestavení finančního plánu a plánu indikátorů je nezbytné nepodceňovat jejich provázanost.	Provázanost finančního plánu a indikátorů byla průběžně sledována a vyhodnocována, což vedlo k průběžným úpravám finančního plánu.

Oblast B – Relevance SCLLD

Cílem ex-post evaluace v rámci oblasti B. Relevance SCLLD je zhodnocení relevance SCLLD 2014 - 2020 ve vztahu k identifikovaným problémům a potřebám území MAS Brána do Českého ráje, z.s.

V rámci evaluace Oblasti B tedy MAS Brána do Českého ráje, z.s. vyhodnotila, zda vymezené cíle a Programové rámce (resp. jejich složení) byly pro její území vhodné/relevantní vzhledem k potřebám a absorpční kapacitě území MAS. Tj. obecně řečeno MAS v Oblasti B odpovídá na otázky typu:

1. *Byly cíle SCLLD relevantní k problémům a potřebám území a dosažitelné?*
2. *Bylo možné realizovat intervence tak, jak byly naplánovány při přípravě strategie?*
3. *Byly finanční prostředky alokovány na správné intervence (aktivity, projekty), po kterých byla v území MAS v programovém období 2014 - 2020 poptávka?*

Prostřednictvím ex-post hodnocení této oblasti MAS Brána do Českého ráje, z.s. ověřuje, že alokovala prostředky do vhodných opatření (kde byli žadatelé, a která řeší problémy daného území, tj. přispívají k jeho rozvoji), a dále zda bylo potřeba v SCLLD 2014 – 2020 některá opatření v Programových rámcích přidat či ubrat (příp. zvýšit/snížit jejich alokaci), vč. identifikace možných argumentů, proč tomu tak je.

Při hodnocení v Oblasti B se MAS Brána do Českého ráje, z.s. zaměřuje na Programové rámce, případně na cíle a opatření mimo Programové rámce, k jejichž dosažení byly v území provedeny jakékoliv aktivity (které jsou MAS v rámci zpracování ex-post evaluace známy).

Ex-post evaluace v Oblasti B:

1. **vyhodnocuje implementaci** doporučení/opatření navržených v rámci mid-term evaluace u všech evaluačních otázek B.1 – B.4 (příp. B.5, pokud MAS tuto otázku v mid-term evaluaci zodpověděla a navrhla opatření),
2. **zodpovídá tyto evaluační otázky a jejich vybrané podotázky:**
 - B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?
 - B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Klíčovým nástrojem při hodnocení implementace opatření z mid-term evaluace a zodpovídání evaluačních otázek (B.3 a B.4) a jejich podotázek v Oblasti B jsou tyto metody:

- Obsahová analýza
- Focus Group (fokusní skupina)
- Syntéza poznatků

Postup vyhodnocení opatření navržených v mid-term evaluaci (uvedených v Evaluační zprávě) a zodpovězení evaluačních otázek v oblasti B – Relevance SCLLD:

1. **Shromáždění dostupných dat, dokumentů (SWOT, APP, Analýza rizik, Programové rámce, výzvy MAS, přehledy žádostí a projektů, žádosti o změnu SCLLD, údaje o výzvách MAS a Žádostech o dotaci v CSSF14+ a v Portálu farmáře atd.) a záznamů →**
2. **jejich zpracování: obsahová analýza, aktualizace Přehledu kontextových**

ukazatelů o území, případně, aktualizace jednoduché intervenční logiky, zpracování přehledu výzev a žádostí o dotaci ve výzvách MAS (dle vzoru níže) příprava podkladů pro jednání *Focus Group* →

3. Zpracování popisu způsobu implementace doporučení k realizaci SCLLD 2014 – 2020 navržených v Evaluační zprávě (tj. mid-term evaluaci) →
4. projednání, skupinová diskuse zaměřená na získání informací k zodpovězení podotázek, respektive evaluačních otázek Oblasti B a k vyhodnocení opatření provedených na základě mid-term evaluace, sběr informací od stakeholderů na jednání *Focus Group* →
5. zpracování záznamů: podrobný zápis z jednání *Focus Group*, případně zvuková nahrávka z jednání *Focus Group* →
6. vyhodnocení provedených opatření a formulace odpovědí na podotázky →
7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky (B.3 a B.4) →
8. identifikace hlavních zjištění →
9. vypracování návrhů doporučení pro další implementaci SCLLD v dalších programových obdobích (2021+, příp. 2028+).

Tabulka 8 Intervenční logika opatření/fichí programových rámců schválené SCLLD MAS Brána do Českého ráje, z.s.

SWOT				APP	Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření/ Fiche PR při prvním schválení SCLLD (v tis. Kč)	Konečné CZV Opatření/ Fiche PR k 31. 12. 2024 (v tis. Kč)
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba				
Špatný technický stav dopravní infrastruktury, vysoká intenzita dopravy na I/35, I/16	Dobrá dopravní dostupnost přes I/35, I/16	Zvyšování podílu nemotorové dopravy	Negativní dopady rozvoje dopravní infrastruktury na životní prostředí	Budování opatření pro zvyšování bezpečnosti obyvatel zejména u silnic	1. Bezpečná doprava	1.1. Kvalitní a bezpečná dopravní infrastruktura	27 862,52	25 281,80
Nedostatečná nabídka prostor pro podnikání	Vysoký podíl malých a středních podniků Historicky zemědělská oblast Stabilní rodinné farmy a podniky	Inovace výrobních procesů a využívání moderních technologií Adaptace brownfields Zvyšující se oblíbenost regionálních produktů a jejich využívání	Nedořešené majetkoprávní vztahy pro revitalizaci brownfields Klimatické výkyvy	Úbytek obyvatelstva v severní části, kolísavá migrace/vytváření pracovních příležitostí Absence některých služeb/podpora nových podnikatelských záměrů Nedostatečná ochrana zemědělské půdy/podpora malých zemědělských podniků a rodinných farem	8. Podpora zemědělských podniků 9. Podpora potravinářských podniků 10. Podpora podnikání na venkově	2.1. Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku	33 174,99	35 343,71

SWOT				APP	Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření/ Fiche PR při prvním schválení SCLLD (v tis. Kč)	Konečné CZV Opatření/ Fiche PR k 31. 12. 2024 (v tis. Kč)
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba				
Výrazné rozdíly v zaměstnanosti mezi severní a jižní částí území			Stárnutí populace		6. Zaměstnanost 7. Prorodinná opatření	2.2. Zvýšení pracovních příležitostí včetně osob se sociálním znevýhodněním	6 726,00	8 077,15
	Území MAS součástí Geoparku Český ráj Vysoký podíl turistických cílů v území				13. Spolupráce MAS	2.3. Území s rozvinutým cestovním ruchem	1 344,76	0,00
Zastaralé budovy vzdělávacích zařízení, nedostatečné vybavení, stavební bariéry ve školních budovách	Dobrá síť MŠ a ZŠ 1. stupně, vysoký podíl malotřídních škol komunitního charakteru		Hraniční kapacita MŠ a ZŠ, demografický vývoj, legislativní změny		2. Investice do vzdělávání	3.1. Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení	11 442,12	12 871,51

SWOT				APP	Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření/ Fiche PR při prvním schválení SCLLD (v tis. Kč)	Konečné CZV Opatření/ Fiche PR k 31. 12. 2024 (v tis. Kč)
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba				
5 Chybějící nabídka některých sociálních služeb a zařízení Nerovnoměrné a nedostatečné pokrytí území zdravotnickými a sociálními zařízeními					4. Investice do sociálních služeb 5. Sociální služby (OPZ)	3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby	10 425,00	8 839,87
Zastaralé a nedostatečné vybavení SDH technikou	Plošné pokrytí území dobrovolnými jednotkami PO		Klimatické výkyvy		3. Podpora hasičů	3.4. Zajištění bezpečného života v obcích	12 494,74	13 142,67
Nízký podíl obcí s dokončenými PÚ	Vysoká kvalita životního prostředí	Zvýšení atraktivity obcí pomocí prvků sídelní zeleně			12. Pozemkové úpravy	4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	5 847,00	4 056,72
Nedostatečná lesnická infrastruktura					11. Podpora společenských funkcí lesů	4.2. Udržitelné hospodaření v lesích	2 657,00	1 745,52

SWOT				APP	Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření/ Fiche PR při prvním schválení SCLLD (v tis. Kč)	Konečné CZV Opatření/ Fiche PR k 31. 12. 2024 (v tis. Kč)
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba				
Opatření zavedená prostřednictvím žádostí o změnu po 1. 1. 2019								
Nedostatek prostor pro pořádání kulturních a společenských akcí zejména v malých obcích	Aktivní činnost zájmových spolků	Adaptace brownfields	Odchod mladých kvalifikovaných zaměstnanců do větších měst		17. Podpora venkovských oblastí	3.3. Prostředí umožňující bohaté kulturní a sportovní vyžití a trávení volného času 4.1. Úprava a regenerace veřejného prostranství	6 628,54	9 547,94
Fyzicky dožilá sídelní zeleň, malá biodiverzita v sídelní zeleni	Velké množství zelených ploch v zastavěných územích obcí	Zvýšení atraktivity obcí pomocí prvků sídelní zeleně			14. Podpora ÚSES 15. Podpora protierozních opatření 16. Podpora sídelní zeleně	4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	10 000,00	5 464,42

Tabulka 9 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Brána do Českého ráje, z.s.

Ukazatel	Hodnoty k 31. 12.										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nezaměstnanost (%) ⁱ	7,09 %	6,16 %	5,02 %	3,87 %	2,85 %	2,39 %	2,39 %	2,96 %	2,77 %	2,90 %	3,07 %
RES – počet podnikatelských subjektů celkem	5 644	5 479	5 563	5 536	5 604	5 541	5 588	5 685	5 754	5 791	5 889
Dokončené byty celkem	78	90	42	55	46	91	88	113	150	93	147
Trvalé travní porosty (ha)	9 428	9 447	9 449	9 578	9 571	9 694	9 726	9 783	9 805	9 819	9 875
Zemědělská půda (ha)	27 765	27 754	27 716	27 664	27 656	27 596	27 571	27 535	27 539	27 537	27 515
Lesní pozemky (ha)	12 841	12 852	12 875	12 894	12 900	12 941	12 954	12 969	12 964	12 966	12 971
Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	755	756	755	755	755	754	757	757	758	758	760
Celková rozloha MAS	45 092	45 094	45 096	45 096	45 096	45 098	45 098	45 098	45 098	45 097	45 097
Počet obcí v území MAS	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48
Celkový počet obyvatel MAS	40 627	40 673	40 615	40 624	40 535	40 581	40 613	40 632	40 225	41 200	41 410

Pozn.: Zdrojem dat je zejména soubor dat „Soubor dat ČSÚ pro MAS“

Tabulka 10 Přehled výzev MAS Brána do Českého ráje, z.s. pro hodnocení v Oblasti B a C – IROP, OPZ, OP ŽP

Výzva	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace výzvy (CZV)	Počet předložených ŽoD	Finanční objem CZV předložených ŽoD	Počet skutečně realizovaných projektů	Finanční objem CZV realizovaných projektů	Počet nedokončených projektů – neproplacených	Finanční objem CZV nedokončených projektů – neproplacených
OPZ 1 – sociální služby	9.11.2017	5 000 000,00	2	4 945 222,50	1	3 471 093,24	1	1 431 435,00
OPZ 2 – zaměstnanost	7.5.2018	3 300 000,00	2	4 842 775,00	2	2 964 176,94	x	x
OPZ 3 – Prorodinná opatření	30.11.2018	3 426 000,00	4	6 208 565,00	3	2 703 218,11	1	3 254 815,00
OPZ 4 – Prorodinná opatření	8.11.2019	2 210 823,75	1	2 209 710,00	1	2 138 627,92	x	x
OPZ 5 – DS pokračující projekt	31.7.2020	500 000,00	1	465 965,00	1	445 964,95	x	x
IROP 1 – Bezpečná doprava	8.12.2017	27 862 536,00	2	20 670 287,70	2	18 511 818,49	0	0
IROP 2 – Podpora hasičů	2.2.2018	12 494 736,00	4	10 346 200,00	4	8 558 604,00	0	0
IROP 3 – Investice do vzdělávání	19.2.2018	11 442 120,00	11	10 081 453,50	10	7 858 164,67	1	903 000,00
IROP 4 – Bezpečná doprava 2	24.6.2019	12 871 506,52	5	6 867 178,00	5	6 769 982,79	0	0
IROP 5 – Podpora hasičů 2	30.4.2019	2 148 540,00	3	2 973 003,00	3	2 897 033,00	0	0

Výzva	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace výzvy (CZV)	Počet předložených ŽoD	Finanční objem CZV předložených ŽoD	Počet skutečně realizovaných projektů	Finanční objem CZV realizovaných projektů	Počet nedokončených projektů – neproplacených	Finanční objem CZV nedokončených projektů – neproplacených
IROP 6 – Investice do sociálních služeb	31.3.2020	6 818 699,00	3	6 751 005,00	3	5 803 476,39	0	0
IROP 7 – Investice do vzdělávání 2	26.2.2021	4 491 511,95	8	5 996 743,00	6	4 448 861,24	2	1 584 379,00
IROP 8 – Investice do vzdělávání 3	30.11.2021	564 480,61	1	564 480,61	1	564 480,61	0	0,00
OP ŽP – Realizace sídelní zeleně	27.6.2019	6 750 000,00	4	5 475 272,00	4	5 464 424,54	0	0,00
OP ŽP – Realizace ÚSES a protierozní opatření	27.5.2019	3 250 000,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Tabulka 11 Přehled výzev MAS Brána do Českého ráje, z.s. pro hodnocení v Oblasti B a C – PRV

Výzva (č.)	Fiche	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace fiche – výše podpory	Počet předložených ŽoD	Požadovaná výše podpory v předložených ŽoD	Počet realizovaných projektů	Vyplacená podpora	Počet nedokončených projektů – neproplacených	Finanční objem nedokončených projektů – neproplacených	Počet / finanční objem projektů v hodnocení
PRV č.1	F8 Podpora zemědělských podniků	21.8.2017	6 000 000	11	5 772 253	10	4 997 736	1	588 060 ⁴	
PRV č. 2	F9 Podpora potravinářských pod., F10 podpora podnikatelů, F11 Neproduktivní investice v lesích, F12 -Pozemkové úpravy	4.6.2018	9 200 000	13	7 437 519	9	6 260 770	4	1 176 749	
PRV č. 3	F8, F9, F10, F11	20.2.2019	9 200 000	28	10 045 215	23	6 841 725	5	3 203 490	
PRV č. 4	F17	30.5.2020	6 628 538	16	6 396 160	15	5 856 160	1	540 000	
PRV č. 5	F9, F10	15.3.2021	1 848 051	10	1 810 111	8	1 599 761	2	210 350	
PRV č. 6	F8, F9, F10, F17	14.3.2022	7 286 413	30	7 8894 94	21	5 571 660	8	1 315 372	1 / 257 600 ⁵
PRV č. 7	F10, F17	2.6.2023	1 371 705	6	1 718 036	5	1 318 036	0	0	1 / 400 000

⁴ v době udržitelnosti ukončen 1 projekt za neplnění PK (dotace vrácena)

⁵ projekt byl proplacen v roce 2025

EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Zpracování (aktualizace) jednoduché intervenční logiky
- Skupinová diskuse členů Focus Group
- Syntéza poznatků (při vyhodnocení účinnosti implementace doporučení)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?			
Klíčová zjištění			
V nadcházejícím období je pro kancelář MAS prioritou pokračování v harmonogramu naplánovaných výzev jednotlivých programových rámců. Dále je očekáváno převedených zbývajících finančních prostředků z programového rámce OPZ a využití je na projekty přijaté ve fichi Prorodinná opatření. Pro projevení zájmu o projekty na vybavenost obcí budou po schválení nejvyššího orgánu MAS převedeny zbývajcí finanční prostředky v rámci programového rámce PRV na opatření Základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech (článek 20). Dosavadní podoba SWOT analýzy i APP je zachována. V analýze rizik byly některá rizika plně eliminována a objevilo se pár nových rizik, která budou brána v potaz (nezkušenost s OPŽP. Nezkušenost žadatelů s VŘ, podceňování cenového marketingu, dodržení preferenčních kritérií po celou dobu udržitelnosti projektů)			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Přesun financí mezi opatřeními v programovém rámci OPZ – ve prospěch fiche Prorodinná opatření, kde má MAS 2 projektu v zásobníku projektů	do konce června 2019	Karlová, Klacková	Přesun proveden – posílena fiche Prorodinná opatření, kde byly podpořeny a úspěšně zrealizovány 4 projekty (ŘO navíc navýšil MAS alokaci, aby mohl být jeden projekt prodloužen)
2. Přesun financí mezi opatřeními v programovém rámci PRV – nevyčerpané finanční prostředky (z fichí č. 8,9,10,11, 12 včetně financí na projekt spolupráce č. 13) do nové fiche – článek 20	do konce prosince 2019	Klacková, Dufek	Požádáno o schválení fiche č. 17 z PR PRV – změna schválena. V rámci, fiche vyhlášeny celkem 3 výzvy, poprvé v březnu 2020, úspěšně zrealizováno a proplaceno 22 projektů a 2 ještě v realizaci.

EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů *Focus Group* (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?			
Klíčová zjištění			
Na základě dosavadní realizace a dle stanovenou strategií má MAS stanoveny cíle a opatření SCLLD správně. PR IROP – nevyhlášeno pouze opatření č. 4 Investice do sociálních služeb, ostatní opatření plněna. I v tomto opatření předpokládáme projekty, výzva bude vyhlášena na podzim 2019. Případné nedočerpané zbytky alokací v jednotlivých opatřeních budou co nejefektivněji sloučeny do jednoho max. 2 opatření. PR OPZ – všechna opatření byla vyhlášena, převis je v opatření č. 7 Prorodinná opatření. Po ukončení závěrečného ověření projektů z 3. výzvy OPZ, bude požádáno o převod nedočerpaných alokací do opatření č. 7. PR PRV – vyhlášena všechna opatření. Nebyl podán projekt spolupráce, byl pouze konzultován záměr, který byl doporučen rozšířit o další aktivity. Nevyčerpané alokace po další výzvě budou převedena na článek 20. Základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Převod nevyčerpaných financí v OPZ: z opatření č. 5 Sociální služby a č. 6 Zaměstnanost do opatření č. 7 Prorodinná opatření	do konce května 2019	Klacková, Karlová	Převod financí byl úspěšný, projekty v rámci Prorodinných opatření zrealizovány, byla dokonce navýšena alokace pro MAS ze strany ŘO (projekt Dětská skupina).
2. Převod zbývajících alokací z fichí PRV do nové fiche Základní služby a podpora vesnic – zvážit aktivity dle převažujícího zájmu v území MAS		Klacková	Nová fiche č. 17 byla úspěšná, realizovaly se zde projekty obcí, škol a neziskových organizací – MAS zvolila vzhledem k financím 3 aktivity

			k podpoře: veřejná prostranství, MŠ a ZŠ a kulturní a spolkové zařízení včetně knihoven.
--	--	--	--

EO: B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Hlavním účelem této evaluační otázky je vyhodnotit, zda a do jaké míry byly finanční prostředky alokované na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců SCLLD MAS Brána do Českého ráje, z.s. v období 2014 – 2020 vhodně alokovány s ohledem na problémy a potřeby území.

MAS souhrnně hodnotí, jak implementace SCLLD přispěla k řešení daných (věcně příslušných) problémů k Opatřením/Fichím Programových rámců) problémů a potřeb v území MAS.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využívá zejména tyto dokumenty/záznamy/zdroje:

- Výzvy MAS (CSSF14+, Portál farmáře)
- Programové rámce
- Seznamy žádostí a podporu projektů pod MAS Data z MS2014+ o schválených, ukončených projektech (žádostech), údaje o projektech v Portálu farmáře

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů *Focus Group* (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?
<i>Klíčová zjištění</i>
Cíle a opatření programových rámců byly nastaveny správně a reagovaly na problémy a potřeby identifikované ve Strategii v území MAS Brána do Českého ráje. Opatření pak byla zvolena i vzhledem k platným podmínkám na navázané příslušné opatření operačního programu. Do konce roku 2018 byly ukončeny (ukončen příjem na MAS) výzvy na 11 opatření (mimo OP ŽP) ve kterých byly vždy podány min. 2 projektové žádosti žadatelů. I v dalším období pokračovaly výzvy dle harmonogramu, v každé výzvě byly podány projektové žádosti. V rámci PRV byla rozšířena nabídka o fichi 17, která naplňovala několik cílů. Na její realizaci však byla využita část alokace z ostatních fichí PRV.

Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Převod nevyčerpaných financí v OPZ - z opatření č. 5 Sociální služby a č. 6 Zaměstnanost do opatření č. 7 Prorodinná opatření	květen, červen 2019	Karlová, Klacková	Převod financí ve prospěch fiche č. 7 Prorodinná opatření byl ze strany ŘO schválen.

Odpovědi na evaluační podotázky

B.3.1) Předkládali žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která byla výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy?	
Odpověď: K výraznému převisu zájmu, kdy požadovaná částka překročila alokaci o více než 60 %, došlo pouze u výzev OPZ, konkrétně OPZ 2 – Zaměstnanost a OPZ 3 – Prorodinná opatření. V případě výzvy Zaměstnanost MAS doporučila krácení jednoho z projektů, aby bylo možné podpořit oba předložené záměry. U výzvy Prorodinná opatření došlo k přesunu nevyužitých prostředků z jiných opatření a k vyhlášení nové výzvy, ve které byl následně podpořen projekt, jenž se původně nevešel do alokace. Díky těmto úpravám byla celková alokace programového rámce plně vyčerpána. Naopak v rámci IROP došlo k výraznému nedočerpaní u výzev IROP 1 a IROP 4, zaměřených na bezpečnou dopravu. MAS provedla revizi zájmu mezi potenciálními žadateli a nevyužité prostředky byly přesunuty do opatření Investice do vzdělávání, čímž byla nakonec alokace IROP plně využita. Výzva OP ŽP – Realizace ÚSES a protierozní opatření zůstala zcela nevyužita, protože Řídicí orgán umožnil její vyhlášení pouze jednorázově v určeném období. Žadatelé neměli připravené projekty, potýkali se s problémy v oblasti majetkoprávních vztahů a výzvu limitovala přísná pravidla. MAS tak neměla možnost alokaci v rámci OP ŽP dále využít. PRV – S nastavenými alokacemi nebyl problém. V průběhu programového období bylo přidáno opatření na podporu venkovských oblastí. Opět MAS reagovala přesunem nedočerpaných alokací.	
B.3.2) Do jaké míry by musely být finanční prostředky v Opatřeních/Fichích Programových rámců navýšeny, aby SCLLD efektivně přispěla k řešení identifikovaných problémů území, respektive uspokojení potřeb, respektive dosažení cílů SCLLD?	
Odpověď: Alokace jednotlivých opatření byla z pohledu MAS celkově adekvátní. Přestože v některých případech došlo k mírnému převisu poptávky, MAS byla schopna na tuto situaci pružně reagovat přesuny zbývajících finančních prostředků mezi opatřeními. Díky této flexibilitě bylo možné uspokojit většinu předložených projektů a efektivně využít dostupné zdroje v souladu s identifikovanými potřebami území.	
Klíčová zjištění:	
1. Efektivní reakce na převis poptávky– MAS přesunula nevyužité prostředky mezi opatřeními a umožnila podpořit většinu projektů. 2. Efektivní reakce na možnost čerpání v rámci nových opatření – PRV i OP ŽP (možnost čerpání až v průběhu programového období – nutnost změny strategie) 3. Omezení u OP ŽP – Nemožnost opakování výzev, svazující pravidla ze strany ŘO pro potenciální žadatele i MAS	

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?
Odpověď na evaluační otázku:
Cíle a opatření programových rámců byly správně nastaveny a efektivně reagovaly na problémy a potřeby identifikované ve Strategii území MAS Brána do Českého ráje, z.s. MAS flexibilně reagovala na zvýšený zájem o podporu a aktivně využívala alokace v rámci nových opatření. Přesto se však občas setkává s omezeními danými pravidly ŘO, což jí brání plně využít přidělené prostředky a dočerpat veškeré dostupné finanční prostředky.
Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)
1. Flexibilně a operativně reagovat na zvýšený zájem o podporu v rámci jednotlivých opatření.
2. Včas a efektivně využívat příležitosti pro čerpání prostředků v rámci nových opatření nebo operačních programů.

EO: B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Hlavním cílem této evaluační otázky je vyhodnotit, na kolik se podařilo realizovat projekty v navržených Opatřeních/Fichích. Smyslem této evaluační otázky je tedy potvrdit/vyvrátit, že v území MAS byly žadateli realizovány projekty, vedoucí k naplnění cílů příslušných Opatření/Fichí.

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?			
Klíčová zjištění			
Na základě průběžných výsledků ukončených výzev MAS ve všech programových rámcích, lze konstatovat, že zájem oprávněných žadatelů je nadprůměrný. Z tohoto lze vyvodit, že Programové rámce obsahují dobře nastavená opatření a fiche.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Počítat se zařazením nové fiche v rámci PRV	do konce roku 2019	Vedoucí realizace SCLLD	Do Strategie byla zařazena nová fiche č. 17 – Podpora venkovských oblastí, do níž byly přesunuty zbývající nedočerpané prostředky z ostatních opatření

			PRV. MAS se rozhodla podpořit pouze některé z aktivit, o které byl v území největší zájem. O toto opatření ze strany žadatelů panoval značný zájem, zejména o podporu menších projektů realizovaných napříč celým územím.
2. Případné nedočerpané alokace v opatřeních programového rámce IROP které nezaručí efektivní projekt přesunout do opatření kde budou projekty v zásobníku, případně MAS udělá průzkum v území	do konce roku 2019	Vedoucí realizace SCLLD, projektový manažer IROP	V rámci IROP byly nedočerpané alokace z jednotlivých opatření převedeny do opatření „Investice do vzdělávání“, o které byl ze strany školských zařízení výrazný zájem. V rámci tohoto opatření bylo celkem podpořeno 17 projektů.

Odpovědi na evaluační podotázky

B.4.2) Obsahovaly Programové rámce taková Opatření/Fiche, jejichž alokace byla krácena ve prospěch jiného Opatření/Fiche?	
Odpověď: MAS nemusela v průběhu programového období přistupovat k výraznějšímu krácení alokací jednotlivých opatření/fiche ve prospěch jiných. Alokace byly nastaveny vyváženě a odpovídaly reálným potřebám území.	
B.4.4) Jaká Opatření/Fiche byla nově zavedena do Programových rámců v průběhu implementace SCLLD?⁶	
Odpověď: V průběhu implementace SCLLD byl nově zařazen Programový rámec Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP). V rámci Programového rámce PRV byla doplněna nová fiche „Podpora venkovských oblastí“. MAS na tyto změny reagovala operativně úpravou strategie – provedla cílené doplnění intervenční logiky, aby nově zařazená opatření byla v souladu s cíli a prioritami SCLLD a refletovala aktuální potřeby území.	
Klíčová zjištění:	
1. Vhodné nastavení alokací při tvorbě Strategie. 2. Včasná reakce na opatření nově zařazených do Programových rámců.	

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

⁶ Tato podotázka nebyla v mid-term evaluaci zahrnuta.

B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Odpověď na evaluační otázku:

Programové rámce MAS Brána do Českého ráje, z.s. ve většině případů obsahovaly taková opatření a fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů dlouhodobě zájem. Alokace byly nastaveny vyváženě a odpovídaly identifikovaným potřebám území. V případech zvýšeného zájmu MAS operativně reagovala úpravou strategie a přesunem nedočerpaných prostředků mezi opatřeními (např. vytvořením nové fiche „Podpora venkovských oblastí“ v PRV či posílením podpory investic do vzdělávání v rámci IROP). Zároveň byl nově zařazen Programový rámec OP ŽP a další opatření PRV, která reflektovala aktuální vývoj a poptávku v území. MAS však v některých případech narážela na limity dané metodikami a pravidly řídicích orgánů, které mohly bránit plnému využití alokovaných prostředků.

Doporučení pro další období:

Zachovat flexibilitu při nastavování opatření a fichí, umožnit rychlejší reakci na měnící se potřeby území a zjednodušit pravidla umožňující efektivnější přesuny alokací v rámci dotačních titulů (fichí) jednotlivých PR.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. **Opatření a fiche odpovídaly potřebám území** – Programové rámce MAS byly nastaveny v souladu s reálně identifikovanými potřebami a zájmem žadatelů, což se odrazilo ve vysoké poptávce po vybraných podporovaných aktivitách.
2. **MAS reagovala flexibilně na vývoj v území** – V případě převisu poptávky či nevyužitých alokací MAS operativně upravila strategii (např. zavedením nové fiche nebo přesunem prostředků), čímž zajistila efektivní využití zdrojů.
3. **Administrativní omezení komplikují plné využití alokace** – Přestože MAS postupovala efektivně, některá opatření nemohla být plně využita kvůli pravidlům ŘO, což poukazuje na potřebu větší flexibility v dalším programovém období.

Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Cílem ex-post evaluace v Oblasti C je **vyhodnocení výsledků** intervencí realizovaných v rámci dané SCLLD a přispěvků intervencí k dosahování cílů SCLLD. **Předmětem** evaluace v Oblasti C jsou proto vstupy a výstupy implementace SCLLD, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky implementace SCLLD). Ex-post evaluace v Oblasti C podává informace o tom, zda:

1. ***Přinesly vynaložené prostředky (zdroje) odpovídající a uspokojivé výsledky, které jsou v území potřeba?***
2. ***Bylo dosaženo naplánovaných cílů SCLLD? Přinesla realizace SCLLD 2014 - 2020 do území plánované (i neplánované) potřebné změny?***
3. ***Co jsme pro dosažení vytýčených cílů udělali dobře a co naopak špatně?***
4. ***Co je třeba v následujících programových obdobích změnit, abychom dosahovali lepších výsledků s menším vynaložením zdrojů?***
5. ***Přispěla realizace SCLLD 2014 – 2020 ke zlepšení života konkrétních cílových skupin? Jak? Proč ano, proč ne?***
6. ***Jakou přidanou hodnotu SCLLD do území MAS Brána do Českého ráje, z.s. přinesla? Jaké jsou hlavní důvody pro pokračování metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích?***

Oblast C tedy představuje tzv. výsledkovou evaluaci. MAS jejím prostřednictvím zjišťuje a vyhodnocuje, co bylo do území prostřednictvím projektů (intervencí) v období 2014 - 2020 vloženo, co to území přineslo a k jakým změnám v území (u cílových skupin) díky intervencím v programovém období 2014 – 2020 došlo.

Porovnáním vstupů s výstupy a výsledky získává MAS informace o dobré, ale i špatné praxi v implementaci SCLLD.

V rámci výsledkové ex-post evaluace v Oblasti C MAS Brána do Českého ráje, z.s.:

1. **popisuje způsob a vyhodnocuje** účinnost implementace doporučení navržených v rámci mid-term evaluace u EO v Oblasti C a
2. zodpovídá následující evaluační **otázky**:
 - C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází?
 - C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?
 - C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?
 - C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně?
 - C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?
 - C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?
 - C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?
 - C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Klíčovým nástrojem při zodpovídání podotázek a otázek v Oblasti C jsou tyto metody:

- Obsahová analýza (výzvy, věcný a finanční pokrok)
- Individuální (příp. skupinové) rozhovory s žadateli/příjemci a cílovými skupinami (nutné pro zpracování případových studií)

- Case Studies (případové studie).

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v Oblasti C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD:

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů a záznamů (vč. žádostí o dotaci, studií proveditelnosti, příp. dalších příloh popisujících podrobnosti k dané žádosti/projektu) → jejich zpracování: obsahová analýza, příprava pro realizaci rozhovorů s vybranými příjemci a zpracování případových studií (příprava / individualizace otázek pro rozhovory, výběr a kontaktování příjemců, oslovení, domluvení termínů rozhovorů) →
2. realizace individuálních rozhovorů s příjemci s cílem získat takové informace o výstupech a výsledcích projektů, které nejsou vyjádřeny hodnotou stanovených indikátorů (se zaměřením na zamýšlené i nezamýšlené výstupy) →
3. zpracování záznamů: podrobný zápis z každého individuálního rozhovoru →
4. zpracování případové studie ke každému vybranému projektu →
5. syntéza poznatků z případových studií a formulace odpovědí na podotázky →
6. realizace Focus Group k zodpovězení EO C.6, C.7 a C.8 (postup a metodologie Focus Group viz Obecný postup zodpovídání u oblasti B) →
7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky →
8. identifikace hlavních zjištění →
9. vypracování případných návrhů doporučení pro následující programová období pro implementaci integrovaných nástrojů na MAS.

EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit konečný stav implementace (realizace) SCLLD na MAS v programovém období 2014 - 2020.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Přehled výzev MAS
- Záznamy k výzvám (výzva MAS, seznamy přijatých žádostí, seznamy podpořených projektů)
- Informace v CSSF14+ (podpořené projekty / projekty s vydaným právním aktem / proplacené projekty ad.)
- Evaluační zpráva

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?			
Klíčová zjištění			
Harmonogram výzev MAS plněn, předpokládá se doadministrovat vyhlášené výzvy (1 z OPZ, 1 z IROP, 2 z OPŽP) a vyhlásit dalších cca 6 výzev (2. výzvu na Podporu hasičů, 3. výzvu na opatření PRV, 1. výzvu na Investice do sociálních služeb, 2x výzvu na článek 20, 2 x výzvy z IROP na zbývající alokace).			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Zjistit zájem obcí o aktivity v rámci nové fiche.	do konce června 2019	Klacková	V rámci nové fiche PRV „Podpora venkovských oblastí“ byla poptávka po jednotlivých aktivitách zjišťována prostřednictvím e-mailové komunikace se žadateli. Na základě těchto zjištění vybrala Rada MAS pouze ty aktivity, o které byl v území největší zájem.
2. Pokračovat v realizaci SCLLD jako doposud, včas informovat výběrovou komisi a radu o termínech jednání.		Klacková, projektový manažeři	Realizace SCLLD probíhala v souladu s plánovaným harmonogramem. Výběrová komise i Rada MAS byly včas a průběžně informovány o termínech jednání i obsahu jednotlivých bodů programu.

Odpovědi na evaluační podotázky

Pokrok v implementaci (realizaci) SCLLD – přehled výzev dle stavu k 31. 12. 2024	
□ MAS má 0 výzev, u kterých probíhá administrativní kontrola a ZoZ ze strany ŘO/SZIF □ MAS má 2 výzvy, ve kterých jsou 2 projekty v realizaci (neukončené projekty s vydaným právním aktem), z toho: - 1 v PR PRV – podána ŽoP, ale dosud neproplacena - 1 v PR PRV – běží realizace (opakovalo se VŘ) □ MAS má 20 výzev, ve kterých jsou ukončené projekty (projekty, u kterých byla podána závěrečná žádost o platbu/závěrečná zpráva o realizaci), z toho: - 8 v PR IROP - 5 v PR PRV, - 5 v PR OPZ, - 1 v PR OP ŽP □ MAS má 1 výzvu, do kterých nebyly předloženy žádné žádosti o podporu, z toho: - 1 v PR OP ŽP	
Klíčová zjištění:	
1. Vysoký podíl ukončených výzev – MAS úspěšně realizovala 21 výzev s ukončenými projekty napříč všemi programovými rámci, což svědčí o efektivní implementaci strategie a aktivní účasti žadatelů. Pouze 1 výzva OP ŽP (realizace ÚSES a protierozních opatření) byla bez předložení projektů. 2. Minimální počet neukončených projektů – V realizaci zůstávají pouze 2 projekty v rámci dvou výzev PRV, což potvrzuje plynulý průběh administrace a vysokou míru dokončenosti podpořených projektů. Jeden projekt je zrealizován a podána ŽoP, ale nebyla do konce roku proplacena. Druhý projekt je v realizaci, která se prodloužila z důvodu nespolehlivého dodavatele, kdy žadatel musel opakovat výběrové řízení. 3. Nízký zájem u jediné výzvy – <u>Pouze</u> jedna výzva v rámci PR OPŽP nezaznamenala žádné podané žádosti, což může naznačovat potřebu úpravy zaměření nebo lepší komunikace výzvy směrem k potenciálním žadatelům.	

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?
Odpověď:
Realizace SCLLD byla provedena dle plánovaného harmonogramu výzev.
Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)
1. Realizace výzev probíhala v souladu s harmonogramem – MAS naplňovala plánované termíny vyhlášení výzev bez výrazných odchylek, což svědčí o kvalitní přípravě a řízení implementace SCLLD. 2. Flexibilní přístup k úpravám výzev – V případě potřeby MAS operativně reagovala na aktuální situaci v území a upravovala zaměření výzev tak, aby odpovídaly poptávce ze strany žadatelů, čímž přispěla k efektivnímu využívání alokací. 3. Doporučení: Zachovat proaktivní plánování a průběžné vyhodnocování zájmu o jednotlivé oblasti podpory – Pravidelné sledování poptávky a otevřená komunikace s potenciálními žadateli umožní včas přizpůsobit výzvy skutečným potřebám a minimalizovat výzvy bez zájmu.

EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit, jak vhodně byly nastaveny cílové hodnoty povinných indikátorů výsledku a výstupu u Opatření/Fichí Programových rámců. Evaluace (tj. zpracování údajů) MAS provádí za všechna Opatření/Fiche všech Programových rámců. MAS hodnotí, jak vhodně/nevhodně byly zpočátku nastaveny cílové hodnoty indikátorů a identifikuje poznatky v oblasti nastavování cílových hodnot indikátorů pro budoucí strategie (jak se vyhnout opakování chyb/nedostatků, příklady dobré praxe v oblasti nastavování cílových hodnot, využití zdrojů informací pro stanovení cílových hodnot atp.).

MAS realizuje ex-post hodnocení v Oblasti C na základě individuálních rozhovorů/případových studií k projektům uvedeným v tabulce.

Tabulka 12 Přehled projektů pro ex-post evaluaci

Programový rámec	Opatření/Fiche	Název projektu	Žadatel	CZV projektu
IROP	1 Bezpečná doprava	Lužany - Chodník podél silnice III/28437 -II.etapa	Obec Lužany	1 500 000,00 Kč
IROP	2 Investice do vzdělávání	Zřízení praktické učebny ZŠ Pecka	Obec Pecka	800 000,00 Kč
IROP	3 Podpora hasičů	Dopravní automobil pro JSDH obce Lužany	Obec Lužany	900 904,00 Kč
OPZ	7 Prorodinná opatření	Společná doprava dětí	Městys Pecka	819 000,00Kč
OPZ	7 Prorodinná opatření	Příměstské tábory Novopacko	Novopacko	987 500,00 Kč
PRV	8 Podpora zemědělských podniků	Nákup hloubkového podrývaku	Vratislav Kříž	399 800,00 Kč
PRV	9 Podpora potravinářských podniků	Rozšíření a obnova technologie na zpracování ovoce na statku Cidlina	Vojtěch Drahoňovský	350 000,00 Kč
PRV	10 Podpora podnikání na venkově	Pořízení širokopásové brusky	Zdeněk Skrbek	481 900,00 Kč
PRV	11 Neproduktivní investice v lesích	Zvýšení společenské funkce Malé obory v Lomnici nad Popelkou	Město Lomnice nad Popelkou	751 821,50 Kč
PRV	12 Pozemkové úpravy	Polní cesta Mlázovice	Městys Mlázovice	3 256 885,00 Kč
PRV	17 Podpora venkovských oblastí	Klubovna LSK Lomnice nad Popelkou	LSK Lomnice nad Popelkou	499 992,00 Kč
OP ŽP	15 Podpora sídelní zeleně	Rozvoj zeleně v Nové Pace, I.etapa	Město Nová Paka	629 434,02 Kč
OP ŽP	15 Podpora sídelní zeleně	Rozvoj zeleně na Pecce	Městys Pecka	514 001,57 Kč

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zprávy o plnění integrované strategie, vč. tabulky financování podle specifických cílů a tabulky indikátorů (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot)
- Žádosti o změnu, příp. Zprávy o plnění integrované strategie (část „Informace o problémech, které se vyskytly v realizaci integrované strategie v průběhu období, za které je tato zpráva vykazována a přijatá opatření“, příp. další relevantní části Zprávy)
- Evaluační zpráva

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Tabulka 13 – Upravená tabulka g) pro účely ex-post evaluace

3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy													Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Spec. cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění
1.1. Kvalitní a bezpečná dopravní infrastruktura	Fiche č. 1 Bezpečná doprava	75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	Výstup	0	1.1.2014	10	31.12.2023	Není požadován	2	20 %	6	60 %
		76100	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	Výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	Není požadován	1	100 %	1,003	100,3 %
		75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	Výsledek	30	31.12.2011	35	31.12.2023	Není požadován	?	?	31	88,6 %
2.1. Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku	Fiche č. 8 Podpora zemědělských podniků	93701	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (0.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	17	31.12.2023	5	9	53 %	37	217,6 %
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	1.3.2016	1	31.12.2023	0	1	100 %	3	300 %
2.1. Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku	Fiche č. 9 Podpora potravinářských podniků	93701	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (0.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	5	31.12.2023	0	1	20 %	6	120 %
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených	FTE	Výsledek	0	1.3.2016	1	31.12.2023	0	0	0 %	0	0 %

3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy													Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Spec. cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění
			projektů (Leader) (R.24/T.23)											
2.1. Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku	Fiche č. 10 Podpora podnikání na venkově	93701	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (0.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	15	31.12.2023	5	3	20 %	20	133,3 %
		94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	1.3.2016	2	31.12.2023	0	0	0 %	5,13	256,5 %
2.2. Zvýšení pracovních příležitostí včetně osob se sociálním znevýhodněním	Fiche č. 6 Zaměstnanost	60000	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	8	31.12.2023	Není požadován	42	525 %	55	687,5 %
		62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	4	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	0	0 %
		62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	6	31.12.2023	Není požadován	24	400 %	33	550 %
		62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	7	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	8	114,3 %

3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy													Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Spec. cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění
		62900	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	3	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	0	0 %
		63200	Znevýhodnění účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti včetně OSVČ	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	2	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	0	0 %
2.2. Zvýšení pracovních příležitostí včetně osob se sociálním znevýhodněním	Fiche č. 7 Prorodinná opatření	60000	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	85	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	195	229,4 %
		50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	30	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	117	390 %
		50100	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	Zařízení	Výstup	0	1.1.2014	2	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	x	x
		50110	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	10	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	0	0 %
		50120	Počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	5	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	0	0 %
2.3. Území s rozvinutým	Fiche č. 13 Spolupráce MAS	92501	Celkové veřejné výdaje (0.1)	EUR	Výstup	0	1.1.2014	44746	31.12.2023	0	0	0 %	X	x

3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy													Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Spec. cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění
cestovním ruchem														
3.1. Dostupná sít' školských a vzdělávacích zařízení	Fiche č. 2 Investice do vzdělávání	50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	Zařízení	Výstup	0	1.1.2014	7	31.12.2023	2	9	129 %	16	228,6 %
		50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	Výsledek	5,4	1.3.2016	5	31.12.2023	Není požadován	?	?	6,8	136 %
		50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	525	31.12.2023	Není požadován	1138	217 %	1431	272,6 %
3.1. Dostupná sít' školských a vzdělávacích zařízení	Fiche č. 17 Podpora venkovských oblastí	92702	Počet podpořených akcí/operací (O.3)	Akce/operace	Výstup	0	1.1.2014	24	31.12.2023	Není požadován	X	X	22	91,67 %
3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby	Fiche č. 4 Investice do sociálních služeb	67510	Kapacita služeb a sociální práce	Klienti	Výsledek	69	31.3.2016	75	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	70	93,33 %
		55401	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	Zázemí	Výstup	0	1.1.2014	3	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	6	200 %
		55402	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	Služby	Výstup	0	1.1.2014	3	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	5	166,67 %
3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby	Fiche č. 5 Sociální služby	67001	Kapacita podpořených služeb	Místa	Výstup	0	1.1.2014	3	31.12.2023	Není požadován	2	67 %	2	67 %
		67010	Využívání podpořených služeb	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	14	31.12.2023	Není požadován	3	21 %	3	21 %

3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy													Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Spec. cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění
		67315	Bývalí účastníci projektů v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	53	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	0	0 %
		60000	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	76	31.12.2023	Není požadován	13	17,1 %	13	17,1 %
		67310	Bývalí účastníci projektů, u nichž intervence formou sociální práce naplnila svůj účel	Osoby	Výsledek	0	1.3.2016	53	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	0	0 %
3.4. Zajištění bezpečného života v obcích	Fiche č. 3 Podpora hasičů	57520	Počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek IZS	Území	Výsledek	108	1.3.2016	48	31.12.2023	Není požadován	?	?	107	0,92 %
		57001	Počet nové techniky a věcných prostředků složek IZS	Sety	Výstup	0	1.1.2024	5	31.12.2023	Není požadován	4	80 %	7	140 %
4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	Fiche č. 12 Pozemkové úpravy	93701	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	4	31.12.2023	1	0	0 %	2	50 %
		94301	Celková délka cest zajišťujících zpřístupnění pozemků, zvýšení propustnosti krajiny a její diverzifikaci	km	Výsledek	0	1.3.2016	8	31.12.2023	2	0	0 %	1,07	13,4 %

3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy													Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Spec. cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění
4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	Fiche č. 16 Podpora sídelní zeleně	45412	Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí	Lokality	Výsledek	0	1.1.2014	10	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	24	240 %
		46500	Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	Výstup	0	1.1.2014	2,8	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	15,558	555,6 %
		45415	Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	Lokality	Výsledek	0	1.1.2014	2	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	4454,725	
4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	Fiche č. 14 Podpora ÚSES	46500	Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	Výstup	0	1.1.2014	0,625	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	x	x
		45415	Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	Lokality	Výsledek	0	1.1.2014	5	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	x	x
4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	Fiche č. 15 Podpora protierozních opatření	46500	Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	Výstup	0	1.1.2014	0,2	31.12.2023	Není požadován	0	0 %	X	X
4.2. Udržitelné hospodaření v lesích	Fiche č. 11 Podpora	93001	Celková (podpořená) plocha (0,5)	Ha	Výstup	0	1.1.2014	4	31.12.2023	1	0	0 %	97,2	2430 %

3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy													Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Spec. cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/ výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12.2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění
	společenských funkcí lesa	92702	Počet podpořených akcí/operací (O.3)	Akce/operace	Výstup	0	1.1.2014	3	31.12.2023	1	0	0 %	3	100 %

Tabulka 14 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely ex-post evaluace

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tisících Kč) – finanční plán při 1. Schválení SCLLD					FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tisících Kč) – finanční plán k 31. 12. 2024					Nezpůsobilé výdaje (v tisících Kč)	skutečný stav čerpání (v tisících Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
1.1. Kvalitní a bezpečná dopravní infrastruktura	Fiche č. 1 Bezpečná doprava	27 862,52	26 469,41	0	1 393,1	0	25 369,3	24 101,2	0	1 240,5	0	0	24 092,6	94,97 %
2.1. Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku	Fiche č. 8 Podpora zemědělských podniků	18 093,71	6 368,99	3 582,6	0	8 142,17	24 881,8	7 984,85	4 491,5	12 405,5	0	12 447	19 633	78,9 %
2.1. Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku	Fiche č. 9 Podpora potravinářských podniků	6 221,28	1 871,36	1 052,6	0	3 297,28	3 221	1 038,8	584	0	0	769,7	2 700	83,82 %
2.1. Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku	Fiche č. 10 Podpora podnikání na venkově	8 860,00	2 551,68	1 433,32	0	4 873,00	11 553,05	3 048,59	1 714,83	0	0	2 636,94	10 325	89,37 %
2.2. Zvýšení pracovních příležitostí včetně osob se sociálním znevýhodněním	Fiche č. 6 Zaměstnanost	3 300,00	2 805,00	165,00	165,00	165,00	3 205,04	2 724,29	388,21	0	0	516,58	2 873,19	89,65 %
2.2. Zvýšení pracovních příležitostí včetně osob se sociálním znevýhodněním	Fiche č. 7 Prorodinná opatření	3 426,00	2 912,00	171,3	171,3	171,3	5 428,92	4 614,59	726,6	0	0	0	5 203,96	95,86 %

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tisících Kč) – finanční plán při 1. Schválení SCLLD					FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tisících Kč) – finanční plán k 31. 12. 2024					Nezpůsobilé výdaje (v tisících Kč)	skutečný stav čerpání (v tisících Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
2.3. Území s rozvinutým cestovním ruchem	Fiche č. 13 Spolupráce MAS	1344,76	774,58	435,7	0	134,48	0	0	0	0	0	0	0	0 %
3.1. Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení	Fiche č. 2 Investice do vzdělávání	11 442,12	10 870,00	0	572,12	0	12 485,9	11 861,6	0	624,3	0	0	12 871,5	103,09 %
3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby	Fiche č. 4 Investice do sociálních služeb	5 425,26	5 154,00	0	135,65	135,61	12 672,87	6 751	6 413,45	0	337,55	0	5 803,48	45,79 %
3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby	Fiche č. 5 Sociální služby	5000	4250	250	250	250	3 476,89	2 955,35	521,53	0	0	0	3 036,4	87,33 %
3.4. Zajištění bezpečného života v obcích	Fiche č. 3 Podpora hasičů	12494,74	11870	0	624,74	0	13 159,48	12 501,5	0	657,97	0	0	13 142,67	99,87 %
4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	Fiche č. 12 Pozemkové úpravy	5847	3742,08	2104,92	0	0	4 056,72	2 596,3	1 460,42	0	0	355,3	4 134	101,9 %
4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	Fiche č. 16 Podpora sídelní zeleně	x	x	x	x	x	11 250	6 750	0	4 500	4 500	0	5 464,4	48,57 %

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tisících Kč) – finanční plán při 1. Schválení SCLLD					FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tisících Kč) – finanční plán k 31. 12. 2024					Nezpůsobilé výdaje (v tisících Kč)	skutečný stav čerpání (v tisících Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)		Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	Fiche č. 14 Podpora ÚSES	x	x	x	x	x	2 500	2 250	0	180	70	0	0	0 %
4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině	Fiche č. 15 Podpora protierozních opatření	x	x	x	x	x	1 250	1 000	0	190	60	0	0	0 %
4.2. Udržitelné hospodaření v lesích	Fiche č. 11 Podpora společenských funkcí lesa	2657	1700,48	956,52	0	0	1 745,52	1 117,13	628,4	0	0	237,96	1 949	111,66 %
3.1 Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení	Fiche č. 17 Podpora venkovských oblastí	x	x	x	x	x	12 672,87	5 704,9	3 209	0	0	820	11 560	91,22 %

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?			
Klíčová zjištění			
O predikci dosahování hodnot indikátorů lze hovořit pouze u opatření/fichí, kde již došlo k uzavření výzev a hodnocení předložených projektů. O konkrétním dosažení hodnoty lze hovořit až v okamžiku finančního ukončení projektu ze strany ŘO. Dosavadní realizace opatření proběhla pouze částečně v programovém rámci IROP, PRV a OPZ, přičemž finanční ukončení několika projektů evidujeme zatím pouze v rámci PRV a u jednoho projektu v IROP. V tuto chvíli je tedy velmi nepřesné konstatovat příspěvek realizace jednotlivých opatření/fichí k dosahování hodnot indikátorů či tvořit nějaké závěry.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Evidence plnění indikátorů	Průběžně	Projektový manažeři příslušných OP	Manažeři jednotlivých OP průběžně evidovali plnění indikátorů, poskytovali souhrny vedoucí SCLLD pro půlroční monitorovací zprávy.
2. Predikce budoucího vývoje plnění indikátorů v závislosti na finanční alokaci, v případě přesunu alokací, požádat příslušný ŘO o úpravu indikátorů	Průběžně	Vedoucí SCLLD	V rámci změn SCLLD došlo k úpravě indikátorů pouze v případech: 1. změna OPZ – přesun mezi opatřeními 2. zařazení nového PR (OPŽP) indikátory, zařazení nové fiche 17 – PRV – nové indikátory 3. navýšení alokace ze strany ŘO (OPZ, IROP)

Odpovědi na evaluační podotázky

C.2.1) Do jaké míry jsou v souladu s indikátorovým plánem dosahovány hodnoty indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?
OPŽP: Cílové hodnoty indikátorů byly v opatření Realizace sídelní zeleně nastaveny příliš pesimisticky. Indikátory byly ve výsledku několikanásobně překročeny, protože žadatelé realizovali díky užšímu rozsahu způsobilých výdajů, nastaveným limitům a nižšímu procentnímu podílu dotace rozsáhlejší projekty, které měly vyšší hodnoty indikátorů. V opatřeních Podpora protierozních opatření a Podpora ÚSES nebyly podány žádné žádosti,

nebyly zrealizovány žádné projekty a indikátory proto zůstaly nenaplněny. V území nebyly v době vyhlášení výzev připraveny žádné projekty, i když v průběhu průzkumu absorpční kapacity v regionu byl o tyto projekty projevem ze strany žadatelů zájem. Tento nesoulad je způsoben vysokým očekáváním žadatelů a nízkou informovaností o pravidlech jednotlivých projektů.

OPZ: Při nastavování indikátorového rámce jsme čelili obtížím spojeným s odhadem reálného naplnění indikátorů, neboť jsme v době tvorby strategie neměli žádné předchozí zkušenosti s realizací projektů v rámci Operačního programu Zaměstnanost. Pro zpřesnění nastavení indikátorů došlo ke konzultacím s manažery řídicího orgánu, přesto se v průběhu realizace ukázalo, že některé původní odhady nebyly zcela odpovídající skutečným potřebám a absorpční kapacitě území. V oblasti Zaměstnanosti došlo k výraznému překročení plánovaných hodnot, což lze přičíst silnému zájmu cílových skupin o podporu, kvalitní přípravě projektů a efektivnímu zapojení realizátorů. Ukázalo se, že potenciál tohoto opatření byl při plánování podceněn. Naopak v oblasti Sociálních služeb se nepodařilo naplnit stanovené cílové hodnoty. Důvodem byla nižší míra zájmu o výzvy, omezená připravenost poskytovatelů sociálních služeb na zapojení do projektů a systémové bariéry jako náročná. Výrazného překročení plánovaných indikátorů bylo dosaženo v rámci Prorodinných opatření. Původně byly cílové hodnoty nastaveny poměrně konzervativně, což se s ohledem na skutečný zájem o tuto oblast ukázalo jako podhodnocení. Klíčovým faktorem nárůstu počtu podpořených osob byla realizace projektu Příběžské tábory na Novopacku, o který byl mezi cílovými skupinami mimořádný zájem. V reakci na vyšší poptávku od žadatelů byla zbývající finanční alokace přesunuta právě do tohoto opatření a plně vyčerpána. Tento vývoj jednoznačně potvrzuje vysokou aktuálnost a přidanou hodnotu prorodinných aktivit v území.

IROP: Hodnoty indikátorů výstupů a výsledků byly v oblasti bezpečné dopravy dosaženy téměř dle plánu. Délka nově vybudovaných cyklostezek představuje 100 % dosažení plánované hodnoty. Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě byl oproti plánu o něco nižší, neboť v první výzvě daného opatření byly podpořeny projekty s větším objemem CZV, než se původně plánovalo. Dosažené hodnoty indikátorů Investic do vzdělávání byly díky velkému zájmu žadatelů překročeny. Počet podpořených vzdělávacích zařízení tak byl více než dvojnásobně vyšší oproti předpokladu, což koresponduje i s očekávanou hodnotou kapacity podporovaných zařízení. K tomuto výsledku jistě přispělo omezení CZV na jeden projekt na kompromisní výši 1 mil Kč a intenzivní animace zaměstnanců kanceláře MAS na základních školách v území. Obdobně jako u investic do vzdělávání bylo dosaženo výsledných hodnot indikátorů oproti plánu i v oblasti investic do sociálních služeb. Překročeny byly nepatrně plánované hodnoty indikátoru výstupů i v posledním opatření na podporu hasičů. Výsledkový indikátor nebyl jako jediný v IROP naplněn téměř vůbec. Tuto situaci si vysvětlujeme nesprávným nastavením cílové hodnoty, která mohla být způsobena nesprávným výkladem pro stanovení této hodnoty indikátoru.

PRV: Indikátory výstupů – počty podpořených subjektů – překročeny u podnikatelských subjektů (podpořeno více podniků finančně menšími projekty), také tvorba PM překročena. Indikátor byl zároveň i preferenčním kritériem a u podnikatelů (PO) se jeví problematické udržet jeho plnění po dobu udržitelnosti. Svou roli v tom má i navýšení alokace v rámci přechodného období. U opatření Pozemkové úpravy byly podpořeny jen 2 subjekty z plánovaných 4 (50 %) a to z důvodu, že finanční rozpočty na společná zařízení v rámci PÚ jsou velmi nákladná. Souvisí s tím i plnění indikátoru podpořená délka cest pouze 13 % původního plánu. Oba zrealizované projekty neobsahovaly jen budování cest, ale i doprovodnou infrastrukturu a výsadby. U opatření Podpora společenských funkcí lesů došlo k velkému přeplnění indikátoru výstupu – celková podpořená plocha v ha. Cílová hodnota byla chybně nastavena, neboť se do toho započítává celá plocha dotčeného lesa. Predikce takového indikátoru je ale obtížná.

C.2.3) Do jaké míry upravovala MAS cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?

MAS za celé programové období měnila indikátory vždy směrem nahoru v důsledku navýšení alokace ze strany ŘO (IROP, OPZ, PRV – přechodné období). Nové indikátory zařadila při zařazení nové fiche v PR PRV a zrušila indikátory při zrušení fiche Spolupráce MAS.

Klíčová zjištění:

1. Při změně FP – přesunu mezi opatřeními v rámci PR OPZ a při změně PR PRV – zařazení nové fiche po mid-term evaluaci došlo k úpravě indikátorů a zařazení nového indikátoru, zrušení indikátoru (zrušení fiche – Spolupráce MAS)
2. Při navýšení alokace ze strany ŘO – navýšení IROP o 4 mil, navýšení OPZ – opět úprava indikátorů – navýšení některých indikátorů
3. Změna PR PRV v důsledku navýšení alokace tzv. přechodného období – navýšení indikátorů.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení**C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?**

Odpověď:

Jednotlivé indikátory u fichí byly zvoleny na základě plánované alokace a na základě předpokládaného počtu projektů, které se alokací podpoří. Vzhledem k tomu, že MAS pak podpořila v některém opatření větší a finančně náročnější projekty nedošlo pak v rámci fiche ke 100 % naplnění indikátorů. Naopak pokud se jevílo jako prioritou podpořit plošně více projektů a byl stanoven finanční limit na projekt, došlo k přeplnění indikátorů. Přesto ale nešlo o zásadní rozdíly. V případě indikátorů fichí OPZ neměla MAS zkušenost s projekty, zaměřenými na lidské zdroje a na sociální začleňování a ukázalo se, že indikátory byly stanoveny velmi opatrně. V predikci indikátorů výsledků vztahující se k ploše pozemků (sídelní zeleň, mimoprodukční funkce lesů) byla MAS rovněž velmi opatrná a brala v úvahu bezprostřední velikost pozemku s realizací a nikoli velikost pozemku dotčených realizací a plánování těchto indikátorů se jeví jako problematické – hůře měřitelné. Rovněž stanovení indikátoru, který se stane i preferenčním kritériem (PRV počet pracovních míst) může vést k přeplnění.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Predikce indikátorů na základě reálně stanovených cílů.
2. U indikátorů s dopadem na lidské zdroje nebýt opatrný, využít zkušenosti z PR OPZ
3. Vybírat indikátory které budou jasně měřitelné a data pro jejich měření budou dostupná.

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda podpořené intervence (projekty), respektive vynaložené prostředky vedly k dosahování stanoveného efektu, tj. do jaké míry splnily svůj účel.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií. Zaměřuje se na skutečnost, zda projekty (intervence) přináší do území MAS právě ty efekty, které jsou očekávány.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s detailním popisem plánovaných aktivit projektu, tisková verze žádosti o podporu apod.)
- Žadatelé – individuální rozhovory
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?			
Klíčová zjištění			
Finanční prostředky na intervence byly vynaloženy účelně, dochází k postupnému naplňování plánovaných výstupů a výsledků, a to u všech programových rámců. Finanční intervence přispívají k pozitivním výsledkům v rámci území MAS. Pracovníci MAS průběžně sledují a monitorují plnění výstupů a výsledků jednotlivých projektů, uspokojení cílových skupina i plnění podmínek udržitelnosti projektu.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Sledování plnění výstupů a výsledků projektu	Průběžně	Pracovníci kanceláře MAS	Manažeři jednotlivých operačních programů průběžně monitorovali plnění výstupových a výsledkových indikátorů.
2. Monitoring udržitelnosti projektů IROP a PRV	Průběžně	Klacková, Dufek	Manažeři operačních programů sledovali udržitelnost projektů průběžně a upozorňovali realizátory na nutnost podání zpráv o udržitelnosti.
3. Zjištění udržitelnosti projektů OPZ	V polovině realizace projektů OPZ	Karlová	Realizace projektů byla po celou dobu trvání podpory (2–3 roky) průběžně monitorována manažerem. Po

			jejich ukončení byl sledován i aspekt udržitelnosti, zejména ve vztahu k přetrvávající potřebnosti těchto aktivit v území a jejich významu pro přípravu dalších strategických opatření.
--	--	--	---

Odpovědi na evaluační podotázky

C.3.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků?

Odpověď:

OPŽP: V opatření Realizace sídelní zeleně došlo k dosažení očekávaných výstupů a výsledků, hodnoty indikátorů byly několikanásobně překročeny. Ze zpracovaných případových studií vyplynulo, že projekty naplnily očekávání žadatelů a dosáhly vytyčených cílů. V opatřeních Podpora protierozních opatření a Podpora ÚSES nebyl zrealizován žádný projekt. V těchto opatřeních nebyly dosaženy plánované výstupy a výsledky, ani hodnoty indikátorů.

OPZ: V rámci opatření Zaměstnanost byly plánované výstupy výrazně překročeny – konkrétně indikátor „Celkový počet účastníků“ dosáhl téměř 700 % plánované hodnoty. Tento výsledkem byl ovlivněn špatným odhadem plánovaných cílových hodnot. U opatření Prorodinná opatření bylo dosaženo 230 % cílové hodnoty výstupového indikátoru. Klíčovým faktorem byl velký zájem o aktivity v rámci tohoto opatření, jejichž realizace se ukázala jako mimořádně potřebná. V průběhu implementace došlo k přesunu části alokace z méně využívaných oblastí, což umožnilo širší zapojení cílových skupin a významně přispělo k naplnění i překročení výstupů. Naopak u opatření Sociální služby bylo dosaženo pouze 17,1 % plánované hodnoty indikátoru „Celkový počet účastníků“. Z případových studií vyplynulo, že nízká účast byla způsobena kombinací faktorů – omezenou připraveností poskytovatelů sociálních služeb na vstup do projektového prostředí, komplikovanou administrací a nižším zájmem ze strany možných žadatelů.

Celkově lze říct, že většina podpořených projektů vedla k naplnění či překročení plánovaných výstupů a výsledků, přičemž klíčovým faktorem úspěšnosti byla relevance daného opatření vzhledem k reálným potřebám území. V případech, kde nebyly výsledky naplněny, jde o důležitou zpětnou vazbu pro další plánovací období.

IROP: Projekty ve všech opatřeních dosáhly očekávaných výstupů a výsledků a hodnoty indikátorů byly ve většině případů několikanásobně překročeny. Výjimku představuje pouze indikátor výsledku v opatření bezpečná doprava a jeden indikátor výstupu tamtéž, přičemž k jejich plánovanému dosažení nechybělo mnoho. Obecně lze za PR IROP konstatovat, že realizované projekty vedly k plnému dosažení plánovaných výstupů a výsledků u 70 % indikátorů všech opatření.

PRV: Projekty vesměs dosáhly očekávaných výstupů a výsledků. U indikátorů výstupů – počtu podpořených subjektů byla hodnota u všech podnikatelských subjektů přeplněna, u fiche 17 nedosažení cíle způsobuje, že 2 projekty jsou dosud v realizaci, u Pozemkových úprav nedošlo ke splnění počtu podpořených subjektů (50 %). Také indikátory výsledku byly plněny, opět ke splnění nedošlo u Pozemkových úprav – délka podpořených cest. Alokace na toto opatření stačila pouze na 13 % plánované délky cest.

C.3.2) Do jaké míry vedou intervence k uspokojování potřeb cílových skupin daného projektu (relevantních k Opatřením/Fichím Programových rámců)?

Odpověď: U všech ukončených projektů v rámci Programových rámců došlo k uspokojení potřeb stanovených cílových skupin.	
C.3.3) Do jaké míry jsou výstupy a výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?	
Odpověď: U projektů realizovaných v rámci programů IROP a PRV je udržitelnost zajištěna po dobu 5 let, což je podmínkou pro získání dotace. Příjemci každoročně předkládají monitorovací zprávy, jejichž plnění sledují pracovníci MAS. Ti mají přehled o jednotlivých projektech a včas upozorňují příjemce na termíny podání zpráv. Problematická udržitelnost preferenčního kritéria vznik nového pracovního místa u malých a středních podniků, kdy metodika nezohledňuje konkrétní vznik PM, ale i udržet PM v rámci celého podniku. U projektů financovaných z OP Životní prostředí (OP ŽP) je udržitelnost nastavena na 10 let. I zde příjemci každoročně podávají monitorovací zprávy. Problémem se však ukázala být zdoluhavá administrace žádostí – udržitelnost se totiž počítá až od data ukončení administrace projektu. Vzhledem k tomu, že všechny tyto projekty se týkají obnovy zeleně, je dodržení desetileté lhůty udržitelnosti v praxi komplikované. U projektů podpořených z OP Zaměstnanost (OPZ) není udržitelnost formálně vyžadována. Přesto některé projekty svou udržitelnost prokázaly. Například projekt zaměřený na navýšení kapacit služby osobní asistence v rámci opatření Sociální služby nadále funguje. Naopak projekty v oblasti Zaměstnanosti byly ukončeny krátce po skončení doby financování. V rámci opatření Prorodinná opatření lze hodnotit udržitelnost pozitivně – projekt "Doprava do škol Městys Pecka" našel pokračování v rámci pravidelné dopravní linky Královéhradeckého kraje. Příměstské tábory na Novopacku a Dětský klub při DDM Stonožka Nová Paka byly začleněny do navazujícího projektu OPZ+. Provoz Dětské skupiny Montík při DDM Nová Paka je nově financován ze státního příspěvku ČR. Většina projektů tak našla své uplatnění i po skončení jejich financování.	
Klíčová zjištění:	
1. U zrealizovaných projektů bylo dosaženo předpokládaných výstupů a výsledků. 2. Zajištění udržitelnosti po dobu 5 let u projektů PRV a IROP; 10 let u projektů OP ŽP. U projektů OPZ udržitelnost sledována jen v průběhu realizace. Manažer i tak sleduje pokračování aktivit po ukončení administrace. 3. V případě PK je třeba žadatelům důsledně připomínat plnění v rámci udržitelnosti.	

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?	
Odpověď: Finanční prostředky byly využity efektivně a vedly k naplnění plánovaných výstupů a výsledků ve všech programových rámcích. Výjimku představují finanční prostředky alokované do Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) – Podpora protierozních opatření a Podpora ÚSES, kde v dané výzvě nebyl přijat žádný projekt. Finanční intervence celkově přispěly k pozitivnímu rozvoji území MAS. Pracovníci MAS průběžně sledovali a monitorovali realizaci jednotlivých projektů – zejména dosažení plánovaných výstupů a výsledků, naplnění potřeb cílových skupin a plnění podmínek udržitelnosti.	
Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)	
1. Finanční prostředky na intervence byly vynaloženy účelně. 2. Průběžné sledování a monitoring plnění výsledků a výstupů projektu a udržitelnosti	

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo dosaženo výstupů a výsledků odpovídajících vynaloženým finančním prostředkům. Tedy zda s danými finančními prostředky mohlo či nemohlo být dosaženo více (co do kvality i kvantity) výstupů a výsledků.

Dále je cílem této evaluační otázky určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo ještě nějakých dalších předem neplánovaných výsledků (výstupů, dopadů) - účinků, a to jak pozitivních, tak nežádoucích/negativních. A to na jakékoliv úrovni, tj. přímo u příjemce, u cílových skupin, u dalších dotčených osob či organizací (stakeholderů) apod. Smyslem ex-post hodnocení je zjistit veškeré možné účinky intervencí realizovaných v území MAS v programovém období 2014 – 2020.

Otázka je zodpovězena na základě rozhovorů s příjemci a prostřednictvím zpracování případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s popisem plánovaných příměstských táborů, tisková verze žádosti o dotaci apod.)
- Příjemci – individuální rozhovory
- Záznamy z nepodpořených projektů
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?			
Klíčová zjištění			
Všechny projekty v daném Opatření/fichi Programového rámce odpovídají výši vynaložených prostředků. U připravovaných výzev bude kladen důraz na pravidla veřejných zakázek či cenového marketingu. U ostatních projektů, které budou předkládat monitorovací zprávy, budou sledovány neočekávané pozitivní a negativní výsledky.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení

1. Důraz na pravidla veřejných zakázek a cenový marketing	Průběžně v rámci výzev	Pracovníci MAS	V jednotlivých výzvách byl kladen důraz na dodržení pravidel a metodik. MAS poskytovala žadatelům podporu formou seminářů, konzultací a poradenství, aby zvýšila kvalitu žádostí a snížila počet chyb při podávání.
2. Sledování neočekávaných pozitivních a negativních výsledků projektů	Po ukončení realizace	Pracovníci MAS	Každý manažer OP sledoval projekty ve své oblasti.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.4.1) Do jaké míry odpovídají dosažené výstupy a výsledky výši vynaložených prostředků (vstupů) v daném Opatření/fichi Programového rámce?

Odpověď:

Všechny projekty v daném Opatření/fichi Programového rámce odpovídají výši vynaložených prostředků.

IROP: Všechny podpořené projekty podléhají pravidlům zákona o veřejných zakázkách. Dodavatelské firmy byly vybírány dle předem stanovených pravidel (nejčastěji nejnižší cena). Nebylo shledáno neodpovídající vynaložení vstupů i přesto, že ceny dodavatelských firem jsou vyšší než předpokládané ceny stanovené ve strategii, což je zapříčiněn situací na trhu v ČR. Dodavatelské firmy navyšují nabídnutou cenu, jelikož poptávka převyšuje nabídku. Žadatelé však počítali s rizikem vyšších cen a při vyúčtování se do celkových způsobilých výdajů vešli. V případě projektu na vybudování cyklostezky byly ušetřeny z plánovaných celkových způsobilých výdajů skoro 2 miliony Kč, které mohou být využity na další projekty v rámci opatření Bezpečná doprava. Hodně projektů v rámci výzvy Hasiči a Investice do vzdělávání je v realizaci, tudíž nelze zhodnotit odpovídající výši vynaložených prostředků.

PRV: Podpořené projekty podléhají pravidlům zákona o veřejných zakázkách nebo pravidlům cenového marketingu. Je tedy zaručena transparentnost výběru dodavatelských firem pro projekty. Výběr dodavatele je kontrolován, jak ze strany pracovníků MAS, tak i ze strany ŘO (SZIF). Nebylo tedy shledáno neodpovídající vynaložení vstupů.

OPZ: V rámci programového rámce OPZ byly realizovány zejména projekty zaměřené na financování mzdových nákladů, což představovalo odlišný typ intervencí oproti dosavadním zkušenostem MAS s investičněji orientovanými projekty. Výše způsobilých výdajů byla striktně regulována prostřednictvím dokumentu *Obvyklé ceny a mzdy*, který stanovil závazné limity pro jednotlivé rozpočtové položky, zejména v oblasti vybavení a mezd. Tato metodika zajišťovala jednotný a transparentní přístup k nastavování rozpočtů a zároveň znemožňovala nadhodnocování cen v žádostech o podporu. Dodržování stanovených limitů bylo průběžně kontrolováno výběrovou komisí MAS, nezávislými hodnotiteli a řídicím orgánem. V případech, kdy byla během hodnocení zjištěna odchylka od doporučených hodnot, bylo požadováno krácení příslušných položek v rámci výhrad k projektu. Tento postup přispěl k zajištění efektivního a hospodárního využívání prostředků OPZ, a zároveň podpořil vyšší míru transparentnosti a srovnatelnosti mezi jednotlivými projekty.

OP ŽP: V rámci projektů OP ŽP byly uplatňovány limity stanovené Ministerstvem životního prostředí obsažené v dokumentu Náklady obvyklých opatření, jehož cílem je zajistit efektivní vynakládání veřejných prostředků. Žadatelé museli při přípravě a realizaci respektovat nastavené limitní ceny. Nadto byl v rámci jednotlivých projektů realizován výběr dodavatelů veřejnými zakázkami, které byly zaměřeny na nejnižší nabídkovou cenu.

C.4.2) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?

Odpověď:

IROP:

Specifický cíl 1.1. Kvalitní a bezpečná dopravní infrastruktura

V opatření Bezpečné dopravy byl podpořen jeden projekt na výstavbu cyklostezky v turisticky atraktivním prostředí městyso Pecka. Realizovaný projekt tak výrazně přispívá nejen k bezpečnosti pro každodenní dojíždění do škol a zaměstnání, ale má i pozitivní dopad na zvýšení turistického ruchu. Ostatní projekty v opatření Bezpečné dopravy řeší výstavbu chodníků v zastavěných částech území. Tyto stavby plní nejen bezpečnostní funkci pro chodce, ale zároveň přispívají k estetickému řešení veřejných prostranství, ve kterém se lidé cítí dobře.

Specifický cíl 3.1. Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení

Všechny podpořené školy v rámci opatření Investice do vzdělávání se staly o něco více atraktivními pro rodiče. Nové moderní vybavení škol přispěje k rozvoji potenciálu každého žáka a umožní mu rozšířit možnosti nových poznání. Nově rekonstruované prostory a pořízené vybavení přispívá k většímu komfortu vyučujících a umožňuje jim vést hodiny výuky více zábavně a poutavě.

Specifický cíl 3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby

Podpora nových sociálních služeb vedla k rozvoji nejen konečných žadatelů, ale celého regionu. Podpořené sociální služby mají převážně regionální dopad, což přispívá k rozšíření nabídky služeb v území, jeho soběstačnosti a vnímání vyšší úrovně pro specifické cílové skupiny.

Specifický cíl 3.4. Zajištění bezpečného života v obcích

Podpora sborů dobrovolných hasičů má svůj pozitivní dopad i v členské základně. Nové vybavení je určeno zejména pro řešení krizových situací a pomoc ohroženým či postiženým osobám, ale příznivě působí i na členy sborů, kteří toto vybavení využívají. Všechny pořízené automobily jsou svými novými vlastníky opečovávány a posilují tak vztah členů k jejich dobrovolnické práci.

PRV:

Specifický cíl 2.1 Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku

Zde jsme zaznamenali projekty se synergickým efektem u jednoho žadatele (podpora techniky na zpracování půdy a následně na zpracování ovoce a zeleniny navíc doplněny i projektem pro začínajícího zemědělce. Všechny pomohly rozjezd nového statku zaměřeného na lokální produkci. Několik zemědělských podnikatelů uspělo opakovaně s nákupem zemědělské techniky. Podporu rovněž získali začínající podnikatelé a pomohl jim při rozjezdu jejich podnikatelské činnosti. Zemědělci i nezemědělstí podnikatelé investovali v převážné většině do strojů, technologií a vybavení. Ve většině šlo o podporu drobných podnikatelů (živnostníků, SHR a mikropodniků) na venkově.

Specifický cíl 2.3. Území s rozvinutým cestovním ruchem

Na tento cíl byl zaměřena fiche 13 Spolupráce MAS, která ale po mid-term evaluaci byla zrušena, neboť nová Pravidla umožnila zařadit fichi zaměřenou na rozvoj obcí, což naše území uvítalo. Tento cíl však naplňuje i řada projektů primárně zaměřené na jiný cíl – zejména např. podpořená cyklostezka či bezpečné chodníky nebo všechny projekty z cíle 4.2. Udržitelné hospodaření v krajině. Na cestovní ruch měl dopad i projekt podpořený v rámci zaměstnanosti

– vznik turistického centra či podnikatelské projekty zaměřené na podporu lokální produkce, neboť turisté často vyhledávají místní produkty.

Specifický cíl 3.1. Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení

Cíl naplnily některé projekty fiche 17 zaměřené na rozvoj obcí. Primárně byl k těmto projektům přiřazen tento cíl, ale vzhledem k podporovaným aktivitám projekty naplňovaly i jiné cíle. Projekty zaměřené na aktivity MŠ a ZŠ splnily všechny tento cíl. Byly revitalizovány venkovní prostory školek, které umožnily provozovat různorodé pohybové i vzdělávací aktivity dětí vhodné pro předškolní věk. Další projekty byly zaměřeny na vnitřní vybavení školek, na novou otopnou soustavu, která vedle úspor energií a možnosti regulace zvýšila i bezpečnost volného pohybu dětí nebo na rekonstrukci již nevyhovujícího hygienického zázemí. Bylo podpořeno i několik ZŠ včetně malotřídek. Zaměření projektů bylo na moderní vybavení školních kuchyní a jídelen, zlepšení prostorů pro učitele a dalšího zázemí žáků a zaměstnanců. Estetické prostředí škol přispívá k celkové pohodě zainteresovaných a stimuluje zájem o učení.

Specifický cíl 4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině

Tento cíl naplnily 2 projekty obcí se schválenými pozemkovými úpravami, které se zaměřily na přístupnost pozemků. Vznikla jedna nová komunikace a jedna byla zrekonstruována. Součástí bylo i řešení odvodnění a také nová výsadba stromů podél komunikace, které přispěla ke zvýšení ekologické stability krajiny. Nová i opravená komunikace s minimálním provozem navíc slouží i obyvatelům k bezpečnému trávení volného času (běh, cyklo, brusle).

Specifický cíl 4.2. Udržitelné hospodaření v lesích

Cíl naplnily projekty 3 obcí, které využily rekreačního potenciálu lesa na svém území k vytvoření místa pro aktivní trávení volného času svých obyvatel i návštěvníků. V jednom případě výsledky projektu podnítily další rozvoj dané lokality.

OPZ:

Specifický cíl 2.2. Zvýšení pracovních příležitostí včetně osob se sociálním znevýhodněním

V rámci tohoto cíle byl zaznamenán výrazný zájem o podporu v oblasti prorodinných opatření, zejména v souvislosti se zajištěním péče o děti v době pracovních povinností rodičů a podporou dopravy do školských zařízení. Tyto aktivity odpovídaly aktuálním potřebám rodin v území a vykazovaly vysokou efektivitu i využitelnost.

Specifický cíl 3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby

Žadatel rámci výzvy Sociální služby doposud neměl zkušenosti s čerpáním dotací v rámci evropských fondů. Došlo tedy k rozšíření znalostí, které žadatel využil v rámci výzvy u MAS v rámci jiného území (Hořicko).

OP ŽP:

Specifický cíl 4.1 Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině

Projekty realizované v rámci tohoto specifického cíle byly zaměřeny na revitalizaci sídlení zeleně s cílem stabilizovat sídelní vegetaci a podpořit biodiverzitu. Nad rámec stanovených cílů byly zaznamenány vedlejší pozitivní efekty. Ty spočívaly především v zatraktivnění míst realizace projektu pro občany a návštěvníky a jejich lepšímu využití.

C.4.3) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných negativních výsledků?

Odpověď:

IROP:

Specifický cíl 1.1. Kvalitní a bezpečná dopravní infrastruktura

V rámci opatření není vnímáno dosažení žádného předem nepředpokládaného negativního výsledku. S průběžnou údržbou nových chodníků a cyklostezky a s tím souvisejících nákladů bylo uvažováno již při vzniku studií proveditelnosti. Vlastníci se o nově vybudovanou infrastrukturu starají s péčí řádných hospodářů i po ukončení udržitelnosti projektů.

Specifický cíl 3.1. Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení

Žádné nepředpokládané negativní výsledky nebyly identifikovány.

Specifický cíl 3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby

Rozvoj sociálních služeb v území je dynamický a pomalu vytváří konkurenční prostředí. Větší množství poskytovatelů stejných sociálních služeb tak může způsobit obtíže pro obsazení volných kapacit některých podpořených projektů.

Specifický cíl 3.4. Zajištění bezpečného života v obcích

Žádné nepředpokládané negativní výsledky nebyly identifikovány.

PRV:

Specifický cíl 2.1 Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku

Propagace výstupů zejména u podnikatelů vedou často k pouhému kopírování projektů (př. auta, sekačky).

Specifický cíl 2.3. Území s rozvinutým cestovním ruchem

Primárně na tento cíl zaměřený projekt žádný nebyl, nebyly negativní výsledky.

Specifický cíl 3.1. Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení

Nezaznamenali jsme negativní výsledky.

Specifický cíl 4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině

Nezaznamenali jsme negativní výsledky.

Specifický cíl 4.2. Udržitelné hospodaření v lesích

Zvýšené nároky na údržbu vybudované infrastruktury v lesích.

OPZ:

Specifický cíl 2.2. Zvýšení pracovních příležitostí včetně osob se sociálním znevýhodněním

Naopak podpora v oblasti zaměstnanosti byla realizována pouze v omezené míře. Tato agenda je systémově řešena prostřednictvím Úřadu práce, a MAS proto vnímá svou roli v této oblasti spíše jako doplňkovou.

Specifický cíl 3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby

Neočekávaná časová náročnost administrace projektů a povinnost registrování sociálních služeb u příslušného KÚ.

OP ŽP:

Specifický cíl 4.1 Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině

V rámci podpořených projektů nebyly přímo identifikovány negativní výstupy. Zdržení nastalo u administrace projektů a schválení závěrečného vyúčtování, které bylo provedeno až po delší době po ukončení realizace projektů a prodlužuje již tak dlouhou dobu udržitelnosti. Vzhledem k tomu, že je třeba po celou dobu udržitelnosti zachovat výstupy projektů, budou muset žadatelé pečlivě sledovat stav revitalizované zeleně a případně uhynulé či poškozené vegetační prvky nahradit z vlastních zdrojů. V opatření Podpora protierozních opatření a Podpora ÚSES nebyly podány a zrealizovány žádné projekty a nebyly využity alokované prostředky.

Klíčová zjištění

1. Všechny projekty v daném Opatření/fichi Programového rámce odpovídají výši vynaložených prostředků.
2. Výsledky projektů naplňují většinou více cílů.
3. Realizace většiny projektů měla neočekávané pozitivní výsledky.
4. Neočekávané negativní výsledky jsou spojeny se složitou legislativou a dotačními pravidly.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Odpověď:

Všechny projekty v daném Opatření/fichi Programového rámce odpovídají výši vynaložených prostředků. Realizace většiny projektů měla neočekávané pozitivní výsledky. Neočekávané negativní účinky nebyly identifikovány.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Finanční prostředky na jednotlivé fiche vynaloženy účinně, přinesly očekávané výsledky i pozitivní vedlejší efekty.
2. Objevily se pozitivní vedlejší efekty, zejména v oblasti komunitního života a spolupráce aktérů v území. Doporučujeme sledovat i neplánované přínosy, např. formou kvalitativního hodnocení.
3. Podpora integrovaných výzev může zesílit synergické efekty mezi různými typy intervencí.

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo stanovených cílů specifických cílů SCLLD, na které navazují jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- SCLLD – cíle jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců (do kterých budou náležet vybrané projekty, u kterých zpracovává případové studie)
- Intervenční logika (viz otázku B.1)
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Komparativní analýza
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?			
Klíčová zjištění			
V jednotlivých Programových rámcích vedly dosud přijaté projekty k dosahování specifických cílů. I nadále budeme v připravovaných výzvách klást důraz na stanovené specifické cíle a jejich míru dosahování monitorovat.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Důraz při seminářích na dosahování specifických cílů v rámci připravených projektů.	Průběžně	Pracovníci MAS	Manažeři upozorňovali při seminářích pro žadatele na nutnost splnění specifických cílů.
2. Monitoring dosahování specifických cílů podpořených projektů.	Průběžně	Pracovníci MAS	Manažeři jednotlivých OP sledovali dosahování specifických cílů podpořených projektů.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.5.1) Do jaké míry naplňovaly cíle jednotlivých intervencí (projektů) specifický cíl daného Opatření/Fiche, tj. vedly k dosahování specifických cílů v jednotlivých Programových rámcích?
Odpověď: IROP: Všechny podpořené projekty v rámci opatření Bezpečná doprava vedly v plné míře k naplnění specifického cíle 1.1. Kvalitní a bezpečná dopravní infrastruktura. Obdobně tak všechny podpořené projekty v rámci opatření Investice do vzdělávání vedly k naplnění specifického cíle 3.1. Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení a projekty z opatření Investice do sociálních služeb vedou v plné míře k naplnění specifického cíle 3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby. Specifický cíl 3.4. Zajištění bezpečného života v obcích byl plně dosahován naplněním cílů jednotlivých projektů v opatření Podpora hasičů. PRV: <u>Specifický cíl 2.1 Kvalitní prostředí a podmínky pro podnikatele a lokální ekonomiku</u> Podpoření podnikatelé si pořízením nových strojů a technologií zvýšili svoji konkurenceschopnost, vesměs došlo i k úspoře pracovního času i k úsporám energií. Cíl byl rozhodně naplněn, podpořeno. <u>Specifický cíl 2.3. Území s rozvinutým cestovním ruchem</u> Tento cíl naplnily projekty primárně zaměřené na jiný cíl, cíl splněn tedy částečně. <u>Specifický cíl 3.1. Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení</u> V rámci PRV cíl naplnily projekty fiche 17 s aktivitou MŠ, ZŠ, cíl splněn.

Specifický cíl 4.1. Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině

Projekty PÚ byly finančně náročné a byly podpořeny pouze 2 za celé území MAS. Částečně tento cíl i naplnily projekty v rámci fiche 8 – Podpora zemědělců, jejichž projekty měly dopad na šetrné zpracování půdy a na péči o krajinu.

Specifický cíl 4.2. Udržitelné hospodaření v lesích

Cíl naplnily pouze 3 projekty a šlo o lesy příměstské nebo lesy jiných kategorií s rekreačním potenciálem a s dopadem na trávení volného času obyvatel. Cíl naplněn částečně.

OPZ:

Specifický cíl 2.2. Zvýšení pracovních příležitostí včetně osob se sociálním znevýhodněním

V rámci opatření Zaměstnanost byly podpořeny dva projekty, přičemž jeden z nich byl z důvodu vyčerpání alokace krácen. Realizaci obou projektů výrazně ovlivnila pandemie COVID-19 a s ní spojená opatření, která omezila možnosti přímé práce s cílovými skupinami i realizaci plánovaných aktivit. I přes snahu o přizpůsobení podmínek situaci projekty po skončení své realizace dále nepokračují. Dopad intervencí na zvýšení pracovních příležitostí tak zůstal spíše krátkodobý a omezený.

Opatření zaměřená na podporu rodin (prorodinná opatření) zaznamenala v rámci OPZ nejvyšší poptávku. Projekty se soustředily na pomoc rodičům s malými dětmi při sladování pracovního a osobního života, podporu volnočasových aktivit dětí a zajištění dostupné dopravy do škol z odlehklých oblastí, kde byla dostupnost veřejné dopravy omezená.

Významným výstupem bylo například zajištění hromadné dopravy dětí z Borovnice do základní školy v Pecce. Dále se podařilo úspěšně nastartovat a realizovat letní příměstské tábory na Novopacku, dětský klub pro školní děti, fungování dětské skupiny.

Všechny tyto aktivity našly uplatnění i po skončení projektového financování a pokračují dále. Některé z nich byly dokonce začleněny do klíčového projektu v novém strategickém období OPZ+, což svědčí o jejich udržitelnosti a přínosu pro území.

Specifický cíl 3.2. Dostupné a kvalitní zdravotnictví a sociální služby

V rámci jednoho z podpořených projektů došlo ke zlepšení kvality terénní osobní asistence v oblasti Novopacka. Tento typ služby je na území MAS dlouhodobě nedostatečně dostupný, mimo jiné i v důsledku stárnutí populace. Díky projektu se poskytovateli podařilo navýšit kapacitu a rozšířit obslužnost klientů. Služba se osvědčila, získala stabilní zázemí a pokračuje i nadále, nyní s podporou Královéhradeckého kraje, zapojených obcí a samotných klientů.

OP ŽP:

Specifický cíl 4.1 Kvalitní životní prostředí a hospodaření v krajině

Všechny projekty realizované v rámci tohoto specifického cíle byly zaměřeny na revitalizaci sídelní zeleně s cílem stabilizovat sídelní vegetaci a podpořit biodiverzitu. V rámci realizace podpořených projektů došlo k revitalizaci zanedbaných či nevyužívaných ploch ve městech a obcích v území MAS a k realizaci nových výsadeb. Tak došlo k navýšení podílu zeleně v zastavěném území. Aktivity jednotlivých projektů naplnily cíle těchto projektů čímž současně přispěly k naplnění specifického cíle, zejména ke zkvalitnění životního prostředí v území.

Klíčová zjištění:

1. Všechny projekty přispěly k naplnění stanovených specifických cílů.
2. Specifické cíle naplněny minimálně vždy alespoň 2 projekty
3. Projekty většinou naplňují více cílů
4. U rozvinutého cestovního ruchu – plnění pouze jako vedlejší cíl projektů

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Odpověď:

Všechny projekty přispěly k naplnění stanovených specifických cílů. Specifické cíle naplněny minimálně vždy alespoň 2 projekty. Jednotlivé projekty většinou naplňují více cílů. Cíl Rozvinutého cestovního ruchu byl naplňován pouze jako vedlejší cíl projektů.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Specifické cíle vesměs naplněny, u některých plněny nepřímo – projekty většinou naplňují více cílů
2. Pravidla umožňovala navázat na jeden cíl více DT i různých PR – hůře se pak vyhodnocuje splnění specifických cílů.
3. DT umožňující více aktivit a různé žadatele (př. Fiche 17) má tudíž má i více cílů, ale v PR musel být navázán na jeden cíl. Projekty pak naplňovali zcela jiné cíle (př. fiche 17 – Podpora obcí – navázána primárně na cíl dostupná síť škol, ale jsou tam i projekty zaměřené na volný čas, rozvoj obcí) - obtížné vyhodnocení cíle fiche

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD⁷?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda a jak byla prostřednictvím intervencí (projektů) do území MAS doručena přidaná hodnota. Neméně důležitým cílem této otázky je také získat a prezentovat důkazy o potřebě implementace metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích. MAS tedy identifikuje přínosy realizace metody LEADER/CLLD, kterých by bez tohoto nástroje nebyl možné v území MAS dosáhnout.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z poznatků případových studií a znalostí a zkušeností členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zpracované Případové studie
- Záписy z realizovaných rozhovorů
- Poznátky z Focus Group
- Studie proveditelnosti, Podnikatelský záměr (tj. přílohy ŽoD popisující, jak byly cílové skupiny zapojeny do přípravy projektu)
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Focus Group
- Případové studie,
- Komparativní analýza
- Syntéza

⁷ K lepšímu pochopení výrazu „přidaná hodnota LEADER/CLLD“ může vedle podotázek evaluační otázky přispět také dokument [PŮKYN PRO HODNOCENÍ LEADER/CLLD](#), srpen 2017, str.53 – 56.

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?			
Klíčová zjištění			
Obecně realizace SCLLD vede ke sdílení norem, hodnot a společných principů mezi veřejnou správou, neziskovým a podnikatelským sektorem na území MAS. Zástupci všech sektorů mají prostor a příležitost pro ovlivnění podporovaného druhu intervencí ve všech programových rámcích což je zásadní hodnotou metody Leader/CLLD. Samotná realizace podpořených projektů je výsledkem dohody všech aktérů v území MAS. Projekty tak reagují na řešení problémů cílových skupin a zároveň představují výsledek spolupráce zúčastněných sektorů.			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Aktualizace databáze projektových záměrů v území	Průběžně	Projektový manažeři MAS	MAS průběžně informovala potenciální žadatele o možnosti a potřebě přípravy projektových záměrů, a to především prostřednictvím seminářů pro žadatele, setkání svazků obcí, jednání valné hromady apod.
2. Aktuální informace o činnosti MAS a podpořených projektech pro širokou veřejnost	Průběžně	Vedoucí realizace SCLLD	MAS si nechala zpracovat propagační video, které slouží jako prezentace vybraných podpořených projektů. Cílem videa je přiblížit široké veřejnosti konkrétní výsledky a dopady realizovaných aktivit na území MAS, a zároveň inspirovat k dalším projektovým záměrům.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.6.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. vyššímu zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektu, respektive formulace problémů a potřeb?
Odpověď: Vyšší míra zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektů byla zaznamenána zejména u projektů předložených v rámci 1. výzvy IROP – Bezpečná doprava. Vysvětlením je skutečnost, že žadateli byly obce, které běžně komunikují s veřejností a usilují o zlepšení místního prostředí. Při přípravě projektů došlo k veřejné prezentaci návrhů, diskusi s občany

a sběru podnětů. Proces zapojení veřejnosti je navíc povinně popsán v příloze *Karta souladu projektu s principy udržitelné mobility*, která doprovází každý projekt.

Samotná realizace SCLLD výrazně podporuje aktivní zapojení občanů, podnikatelů i dalších cílových skupin. MAS dlouhodobě a systematicky informuje o možnostech zapojení prostřednictvím konzultací a prezentací jednotlivých programových rámců. U projektů podávaných v rámci PRV je zapojení podnikatelů nezbytné už při přípravě záměrů, což vede ke sdílení zkušeností, růstu informovanosti a zvyšuje zájem o další výzvy. Tím zároveň roste i povědomí o činnosti MAS, iniciativě LEADER a SCLLD jako takové.

Výraznou roli sehraává také neziskový sektor, zejména v rámci projektů podpořených z OPZ. Tyto organizace mají přímý kontakt s cílovými skupinami a velmi dobře znají jejich potřeby. Spolupráce mezi neziskovkami a samosprávami je patrná již při plánování a nastavování priorit v oblasti sociálních služeb v rámci komunitního plánování.

Významná je i spolupráce škol se svými zřizovateli – obcemi. Ta se projevila zejména u projektů podaných v rámci 3. výzvy IROP – Investice do vzdělávání. Zatímco školy garantují odborný obsah a potřebnost projektů, obce jako zřizovatelé zajišťují finanční stránku realizace.

Úspěšná komunikace s veřejností, potenciálními žadateli, podnikateli, samosprávami a neziskovým sektorem je podmíněna důkladnou znalostí místního prostředí. Všichni pracovníci MAS pocházejí přímo z území její působnosti a jsou osobně aktivní napříč sektory – ve veřejné správě, neziskových organizacích i v podnikatelském prostředí. Díky tomu disponují širokou sítí kontaktů a hlubokou znalostí místních potřeb. Velkou přidanou hodnotou je také jejich zapojení do realizačních týmů MAP a struktur dobrovolných svazků obcí. Využití tohoto lokálního lidského kapitálu je klíčové a těžko nahraditelné.

C.6.2) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu⁸ v území MAS?

Odpověď:

Realizace SCLLD významně přispěla k posilování sociálního kapitálu v území MAS, a to napříč všemi programovými rámci, v nichž byly podpořeny projekty. Z analýzy případových studií a diskuse ve Focus Group vyplynulo, že intervence vedly ke zlepšení spolupráce mezi aktéry z veřejné správy, neziskového i podnikatelského sektoru. Sdílení společných hodnot, principů a cílů rozvoje se stalo základem pro nové formy partnerství, které by jinak nevznikly. Díky zapojení zástupců všech tří sektorů do rozhodovacích, výběrových a kontrolních orgánů MAS je zajištěna široká participace na směřování rozvoje území. Tento model přispívá k transparentnosti, budování důvěry mezi partnery a posiluje schopnost společně hledat řešení místních potřeb.

C.6.3) Do jaké míry MAS přispěla k inovativnosti projektů?

Odpověď:

Ačkoli základy systému podpory projektů byly položeny již v předchozím programovém období 2007–2013, nelze aktuální přístup MAS vnímat jako zcela nový. Přesto lze v současném programovém období sledovat výrazné posuny směrem k inovativnosti v několika klíčových oblastech.

MAS rozšířila své aktivity na nové programové rámce a oslovila širší spektrum cílových skupin, což přineslo inovativní přístupy jak v cílení podpory, tak v administraci projektových žádostí. Pro řadu žadatelů byl zcela novým a přínosným prvkem osobní, individuální přístup zaměstnanců MAS. Ti poskytují intenzivní konzultace při přípravě projektových záměrů, pomáhají řešit problémy v průběhu realizace a asistují i při finálním vyúčtování projektů.

⁸ Sociální kapitál

Sociální kapitál lze definovat jako „sítě spolu se sdílenými normami, hodnotami a chápáním, které usnadňují spolupráci v rámci skupin nebo mezi nimi“. (Zdroj: [POKYNY PRO HODNOCENÍ LEADER/CLLD](#), srpen 2017, str. 81)

Kromě toho MAS klade důraz na aktivní dialog s cílovými skupinami již ve fázi přípravy výzev. Tento přístup umožňuje lépe zmapovat jejich aktuální potřeby a přizpůsobit tomu nastavení výzev i samotné SCLLD. Výsledkem je inovativnější způsob práce s cílovými skupinami, kvalitněji připravené projektové záměry a často i nové formy řešení problémů, které dříve v území MAS nebyly běžné.

Celkově tak MAS přispívá k inovativnosti projektů především prostřednictvím systematické podpory, individuálního přístupu a důrazu na participativní plánování.

C.6.4) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení synergických účinků⁹, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím projektů individuálních?

Odpověď:

MAS jako platforma založená na spolupráci veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru přirozeně vytváří prostředí vhodné pro sdílení informací, vzájemnou komunikaci a vznik potenciálních synergických vazeb. V rámci výzev MAS je podpora synergických a integrovaných projektů realizována především prostřednictvím aktivní informovanosti potenciálních žadatelů, cílových skupin a zprostředkování kontaktů mezi relevantními aktéry.

Ve sledovaném období se však nepodařilo identifikovat konkrétní projekty předložené do výzev MAS, které by byly výslovně připraveny jako integrované. Přesto lze říct, že existuje předpoklad pro budoucí propojování projektových záměrů, zejména díky intenzivní konzultační a koordinační činnosti MAS a rostoucí spolupráci mezi aktéry v území.

Potenciál pro vytváření synergických efektů je tedy zřetelný, a MAS k němu aktivně přispívá, byť zatím nebyl formálně naplněn v podobě provázaných projektů v rámci jednotlivých výzev.

Klíčová zjištění:

1. Projekty vedly k vyšší míře zapojení veřejnosti a cílových skupin do plánování a přípravy projektů, zejména díky aktivní roli obcí, MAS a neziskových organizací.
2. Realizace SCLLD významně posílila sociální kapitál díky mezioborové spolupráci a participaci napříč sektory.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Odpověď:

Intervence realizované prostřednictvím nástroje LEADER/CLLD přinesly v území MAS jednoznačnou přidanou hodnotu, a to ve více rovinách. MAS prokázala svou nenahraditelnou roli jako koordinační a integrační platforma, která dlouhodobě propojuje veřejnou správu, neziskové organizace, podnikatele i širokou veřejnost. Díky znalosti místního prostředí, osobním vazbám a systematické komunikaci se MAS stala klíčovým aktérem participativního plánování a rozvoje území.

Jedním z hlavních přínosů byla vyšší míra zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektů napříč programovými rámci. To se nejvíce projevilo v oblastech dopravy,

⁹ Synergický účinek: Skutečnost, že několik veřejných intervencí (nebo několik komponent intervence) společně vytváří dopad, který je větší než součet dopadů, které by vytvořily samostatně (např. intervence, která financuje rozšíření letiště, což zase pomáhá naplnit turistická zařízení rovněž financovaná intervencí). Synergický účinek obecně odkazuje na kladné dopady. Může však rovněž odkazovat na fenomény, které posilují negativní účinky, na negativní synergie nebo na antisynergie (např. intervence dotuje diverzifikaci podniků, zatímco regionální politika pomáhá posilovat dominantní činnost). (Zdroj: [POKYNY PRO HODNOCENÍ LEADER/CLLD](#), srpen 2017, str. 81)

vzdělávání, sociálních služeb a podpory podnikání. V důsledku toho vznikaly projekty, které lépe reflektovaly místní potřeby a měly větší podporu obyvatel.

LEADER/CLLD rovněž významně přispěl k posilování sociálního kapitálu – tedy schopnosti místních aktérů spolupracovat, sdílet zkušenosti a hledat společná řešení. Vznikla nová partnerství a prohloubila se důvěra mezi sektory, což je zásadní pro udržitelný rozvoj území. Zásadní přidanou hodnotou bylo rovněž posílení inovativnosti projektů, a to nejen formou nových přístupů v cílení a realizaci podpory, ale také díky individuálnímu přístupu pracovníků MAS, kteří intenzivně konzultovali záměry, pomáhali řešit problémy a adaptovali výzvy podle potřeb cílových skupin.

Ačkoli zatím nebyly realizovány plně integrované projekty s přímým synergickým efektem, MAS vytváří pro tento typ spolupráce vhodné podmínky – zejména díky své konzultační a koordinační činnosti a zvyšujícímu se propojení aktérů v území.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. MAS je významným pojítkem mezi aktéry z různých sektorů.
2. Inovativním přínosem ve správě všech programových rámců je individuální a vstřícný přístup zástupců MAS ke všem zájemcům, potenciálním žadatelům i realizátorům projektů.

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo v programovém období 2014 - 2020 k plnění specifických a strategických cílů strategie CLLD MAS Brána do Českého ráje, z.s. jako celku. Tj. zda lze na základě hodnocených intervencí identifikovat přínosy k celkovému pokroku SCLLD.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a s využitím intervenční logiky a integračních vazeb zpracovaných v SCLLD a prostřednictvím diskuse Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Poznatky z Focus Group
- SCLLD – strategické a specifické cíle
- Intervenční logika
- SCLLD – popis/tabulky/grafy integračních vazeb SCLLD (vazby opatření PR na opatření mimo PR)
- EO C.5
- Znalosti pracovníků Kanceláře MAS, členů orgánů MAS

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Expertní odhad
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Klíčová zjištění

V rámci mid-term evaluační zprávy nebyla tato evaluační otázka zpracována, neboť pro mid-term hodnocení nebyla otázka povinná.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.7.1) Do jaké míry má dosahování cílů SCLLD Opatření/Fiche Programových rámců synergické efekty na dosahování ostatních cílů SCLLD (které nejsou součástí Programových rámců)?

Odpověď:

Všechny aktivity a cíle stanovené SCLLD jsou vzájemně provázané a tvoří logický celek. Při tvorbě SCLLD bylo definováno několik opatření, která nebyla součástí Programových rámců. Jedná se průřezově o několik různorodých oblastí: investice do silniční sítě, oblast vodohospodářské a technické infrastruktury, cestovní ruch a turismus, kulturní a společenské zázemí a život, úprava veřejných prostranství a vodních toků, aktivity v oblasti odpadového hospodářství a investice do lesů. Některé oblasti se v rámci změn pravidel podařilo dodatečně podpořit (např. úpravy veřejných prostranství v rámci Programového rámce OPŽP a doplněného Programového rámce PRV nebo podpora společenských a kulturních aktivit v rámci doplněného Programového rámce PRV). Nicméně i v oblastech, které nebyly předmětem podpory, došlo k naplňování stanovených cílů. Např. v rámci výstavby chodníků (PR IROP) bylo rekonstruováno veřejné osvětlení nebo byly provedeny úpravy přilehlých komunikací (v rámci součinnosti se správci komunikace). Lze tedy konstatovat, že realizace podpořených projektů přispěla ke splnění ostatních cílů SCLLD.

C.7.2) Do jaké míry jsou v území MAS realizovány individuální projekty a další aktivity přispívající k naplňování cílů SCLLD, které nejsou součástí Programových rámců?

Odpověď:

V území jsou kromě projektů podpořených v rámci SCLLD realizovány další projekty, které svým zaměřením naplňují cíle vytyčené v SCLLD. Jedná se buď o individuální projekty, které svým zaměřením sice spadají pod vytyčené PR, ale s ohledem na rozsah a omezenou alokaci prostředků v jednotlivých PR je není možné podpořit, nebo projekty, pro které nebyl vytvořen programový rámec (např. vodohospodářské projekty, projekty zaměřené na hospodaření s energiemi). Největší finanční podíl těchto projektů spadá do kategorie investičních projektů zaměřených na dopravní a technickou infrastrukturu. Část těchto projektů byla připravena a realizována také díky podpoře pracovníků MAS poskytované do území (poradenská a konzultační činnost). Díky strukturám MAS se podařilo v území vybudovat platformu pro výměnu a přenos zkušeností, a to jak napříč celým územím, tak napříč sektory a jednotlivými oblastmi zájmu.

Klíčová zjištění:

1. Strategie byla naplňována i díky projektům mimo Programové rámce.
2. Významný dopad má podpora aktivit v území i mimo projekty realizované přes MAS.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?
Odpověď: SCLLD byla dobře realizovaná a naplňována, a to nejen díky projektům realizovaným v rámci schválených Programových rámců, ale i díky synergickým efektům podpořených projektů, projektům realizovaným mimo Programové rámce, ale aktivitám pracovníků MAS v rámci poradenské a konzultační činnosti. V rámci realizace SCLLD se podařilo naplnit velkou část specifických cílů, o čemž svědčí hodnoty indikátorů a množství, objem, ale hlavně kvalita a udržitelnost podpořených a zrealizovaných projektů. Důležitá je také skutečnost, že díky realizaci SCLLD se podařilo vybudovat stabilní strukturu v rámci, které dochází k výměně zkušeností, a to napříč územím a sektory.
Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)
1. Nadále podporovat rozvoj území jako celku (poradenství, konzultace)
2. Udržovat a rozvíjet struktury MAS jako platformu pro výměnu zkušeností

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo ke změnám v území MAS ve vybraných aspektech kvality života prostřednictvím implementace metody LEADER/CLLD.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a opírá se o expertní znalosti členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Seznam výzev a seznamy předložených projektů (pro identifikaci projektů, ve kterých mohlo dojít příspěvku na hodnocené aspekty kvality života)
- Případové studie
- CSSF14+ (hodnota indikátoru „Počet nově vytvořených pracovních míst“)
- ŽoZ – změna území MAS v období 2014 – 2020

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Škálování
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?
Klíčová zjištění
Nelze konkretizovat míru podpory, avšak lze tvrdit, že intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech podporují. Díky realizovaným projektům došlo ke zlepšení služby a místní infrastruktury ve venkovských oblastech na území MAS.

Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. V následujícím období důsledně věnovat pozornost vlivu podpořených projektů na kvalitu života ve venkovských oblastech na území MAS.	Průběžně	Projektový manažer MAS	Projektový manažer MAS úspěšně zajistili systematické sledování a vyhodnocování dopadů podpořených projektů na kvalitu života ve venkovských oblastech území MAS. Díky této aktivitě bylo možné přesněji identifikovat klíčové přínosy projektů a zároveň odhalit oblasti vyžadující další podporu. Tento přístup významně přispěl k efektivnějšímu plánování a strategickému rozvoji regionu, čímž bylo doporučení plně naplněno.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.8.1) Do jaké míry přispěly intervence v PR PRV k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:

Odpověď:

Všechny podpořené projekty realizované v rámci výzev MAS jsou plně v souladu se Strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) a svým zaměřením přispívají k rozvoji místního území. Přínos jednotlivých projektů je však vzhledem k jejich rozmanitosti obtížně měřitelný a často je vnímán spíše subjektivně. Do realizace se zapojily jak velké zemědělské podniky, tak i soukromí zemědělci. Převládali žadatelé se smíšenou výrobou (rostlinná i živočišná produkce) a drobní zpracovatelé potravin. O podporu projeví zájem také malí a střední podnikatelé. Rozšíření opatření o *Podporu venkovských oblastí* přispělo k větší pestrosti žadatelů – nově se zapojily i menší obce, základní a mateřské školy a místní spolky.

Služby a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšily

x	○	○	○	○
služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšily	služby a místní infrastruktura se spíše zlepšily	služby a místní infrastruktura jsou zcela beze změny	služby a místní infrastruktura se spíše zhoršily	služby a místní infrastruktura se rozhodně zhoršily

Odpověď:

Služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšila díky podpoře v rámci programu PRV. Došlo k rozšíření nabídky a zvýšení lokální produkce, podpoře drobných podnikatelů a jejich služeb v obcích. Díky článku 20 (Podpora venkovských oblastí) došlo k rozšíření a zkvalitnění nabídky veřejných služeb (školy, školky, kulturní a sportovní zařízení, spolková činnost).

Přístup ke službám a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšil

X	○	○	○	○
přístup ke službám a místní infrastruktura se rozhodně zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktura se spíše zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktura se nezměnil	přístup ke službám a místní infrastruktura se spíše zhoršil	přístup ke službám a místní infrastruktura se rozhodně zhoršil

Odpověď:

Díky podpoře z Programu rozvoje venkova (PRV) došlo ke zlepšení přístupu ke službám a místní infrastruktura. Podpora přispěla k rozšíření nabídky a zvýšení lokální produkce. Významný posun nastal také v oblasti veřejné vybavenosti – došlo ke zkvalitnění občanské infrastruktury a zázemí pro místní spolky a školská zařízení.

Obyvatelé venkova (MAS) se zapojili do místních akcí

○	X	○	○	○
obyvatelé venkova se rozhodně zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve	obyvatelé venkova se do místních akcí spíše nezapojovali	obyvatelé venkova se do místních akcí rozhodně nezapojovali

Odpověď:

Projekty nebyly primárně zaměřeny na přímé oslovování obyvatel prostřednictvím místních akcí. Výjimku představují intervence v rámci opatření *Podpora venkovských oblastí*, které cílily na místní spolky a veřejná prostranství obcí. Tyto aktivity mohly do určité míry přispět k většímu zapojení místních obyvatel. Celkovou míru občanské angažovanosti vnímáme vyšší.

Obyvatelé venkova (MAS) měli z místních akcí prospěch

X	○	○	○	○
obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch	obyvatelé venkova měli z místních akcí spíše prospěch	obyvatelé venkova mají z místních akcí stejný prospěch jako dříve	obyvatelé venkova spíše neměli z místních akcí prospěch	obyvatelé venkova rozhodně neměli z místních akcí prospěch

Odpověď:

Cílovou skupinou intervencí PRV jsou primárně obyvatelé venkova. Všechny projekty měly pozitivní dopad na místní komunitu.

Prostřednictvím SCLLD byly vytvořeny pracovní příležitosti

Odpověď:

Nová pracovní místa (8,03 pracovních míst) vznikla v důsledku projektů z PR PRV – fichí zaměřených na podnikání: Podpora zemědělských podniků a Podpora podnikání na venkově, u fice Podpora potravinářských projektů žádné PM nevzniklo. Zároveň to u všech těchto fichí bylo i preferenční kritérium. Udržení nových pracovních míst po dobu udržitelnosti projektu je pro příjemce náročné a ovlivňuje ho celá řada vnějších faktorů. Nejméně problematická udržitelnost se ukázala u začínajících podnikatelů – živnostníků, kdy oni sami tvořili nové PM.

Zvýšila se velikost MAS a počet obyvatel MAS

Odpověď:

Velikost území MAS se ve sledovaném období nijak nezměnila. Počet obyvatel je proměnlivá veličina v závislosti na přirozeném přírůstku/úbytku a výsledku migračního salda.

Klíčová zjištění:

1. Všechny podpořené projekty v rámci výzev MAS jsou v souladu se Strategií komunitně vedeného místního rozvoje a svojí náplní přispívají k podpoře místního rozvoje na území MAS Brána do Českého ráje, z.s.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Odpověď:

Lze jednoznačně konstatovat, že intervence Programu rozvoje venkova významně přispěly k rozvoji venkovských oblastí. Realizované projekty vedly ke zlepšení dostupnosti služeb a kvality místní infrastruktury na území MAS, čímž podpořily celkový rozvoj území.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. PRV významně přispívá ke zvyšování kvality života na venkově. Největší dopad měly intervence v oblasti modernizace zemědělství, technického vybavení a veřejné infrastruktury.
2. Projekty podpořily nejen ekonomický rozvoj, ale i společenskou soudržnost v obcích.
3. Pro budoucí období by bylo žádoucí více podpořit přímé zapojování obyvatel a rozvoj komunitních aktivit.

Manažerské shrnutí výstupů a výsledků celkové implementace SCLLD 2014 – 2020 (2024)

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Brána do Českého ráje, z. s. byla realizována v programovém období 2014–2020 s faktickým ukončením implementace v roce 2024. Strategie zahrnovala čtyři programové rámce – Program rozvoje venkova (PRV), Integrovaný regionální operační program (IROP), Operační program Zaměstnanost (OPZ) a Operační program Životní prostředí (OP ŽP). Tematické zaměření rámců pokrývalo širokou škálu potřeb území – od rozvoje infrastruktury a veřejných služeb, přes podporu sociálních služeb, až po rozvoj komunitního života a zaměstnanosti.

Ex-post evaluace byla zpracována na základě zadání Ministerstva pro místní rozvoj – Odboru regionální politiky. Hodnocení probíhalo kombinací kvalitativních a kvantitativních metod – analýzy interních dokumentů a výstupů z MS2014+, sebehodnocení pracovníků MAS, skupinových diskusí, případových studií a konzultací s příjemci podpory. Do procesu evaluace se zapojili pracovníci kanceláře MAS, členové orgánů MAS i další aktéři z území. V průběhu realizace se nevyskytly zásadní problémy, MAS pružně reagovala na potřebu úprav metodiky sběru dat, a to zejména s ohledem na specifika jednotlivých programových rámců.

Z pohledu implementace strategie lze pozitivně hodnotit schopnost MAS reagovat na vývoj potřeb území, flexibilně aktualizovat fiche a přizpůsobovat preferenční kritéria aktuální situaci. Zejména v OPZ a IROP se podařilo dobře nastavit podmínky výzev a efektivně pracovat s cílovými skupinami, především v oblasti školství, dopravní infrastruktury, sociálních služeb a komunitních projektů. MAS sehrála klíčovou roli v animaci a konzultační činnosti a stala se důvěryhodným partnerem pro obce, neziskové organizace a další místní aktéry. Významným přínosem byla rovněž silná mezioborová spolupráce napříč sektory, která přispěla k posílení sociálního kapitálu a soudržnosti v území.

Mezi problematické oblasti patřila především složitost administrativy a nedostatečná flexibilita v některých operačních programech – zejména v OP ŽP, kde byla administrativní náročnost jednou z příčin nízkého čerpání alokací. V některých případech došlo k obtížnému přiřazení výstupů k cílům fiche, jelikož zahrnovaly různorodé typy projektů. Nepodařilo se realizovat integrované projekty napříč územím.

Implementace metody LEADER/CLLD přinesla v území jednoznačně přidanou hodnotu. MAS dokázala díky znalosti místního prostředí a trvalé přítomnosti v regionu dobře cílit podporu, budovat důvěru a motivovat aktéry k zapojení do rozvojových aktivit. Významná byla i role MAS jako moderátora spolupráce a zprostředkovatele informací mezi různými aktéry v území. Tato role by bez nástroje LEADER/CLLD nemohla být v území takto efektivně naplňována.

Na základě závěrů ex-post evaluace MAS stanovila doporučení pro další období. Klíčovým úkolem je posílit komunikační nástroje vůči veřejnosti, rozšířit animaci a zjednodušit administrativní procesy. Pro další programové období MAS plánuje zachovat široké zapojení aktérů, posílit synergické efekty mezi projekty a dále rozvíjet svou koordinační roli v území.

Celkově lze implementaci SCLLD MAS Brána do Českého ráje, z. s. za období 2014–2020 hodnotit jako úspěšnou a přínosnou. MAS se podařilo naplnit cíle strategie a současně posílit roli aktérů místního rozvoje v celém regionu.

Odpovědnost za ex-post evaluaci SCLLD, respektive za schválení **Závěrečné evaluační zprávy** je v souladu s dokumentem Stanovy MAS Brána do Českého ráje, z.s. svěřena Valné hromadě spolku.

3.1 Evaluační postup

MAS zpracovala Závěrečnou evaluační zprávu na základě Zadání a s využitím Šablony pro zpracování Závěrečné evaluační zprávy.

Evaluační postup, tj. způsob zodpovídání jednotlivých evaluačních otázek a jejich podotázek je vždy uveden u příslušné evaluační otázky, respektive podotázky.

3.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace

MAS Brána do Českého ráje, z.s. realizovala příslušné činnosti ex-post evaluace dle harmonogramu uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 15 – Skutečný harmonogram klíčových činností ex-post evaluace SCLLD MAS Brána do Českého ráje, z.s.

Aktivita	Datum zahájení činnosti (od)	Datum ukončení činnosti (do)	Datum
Zpracování ex-post evaluace	1.3.2025	10.6.2025	
Seznámení se Zadáním, šablonou Závěrečné evaluační zprávy	20.2.2025	12.3.2025	
Vyhodnocení opatření/doporučení v Oblasti A	13.3.2025	17.4.2025	
Sebeevaluace procesů v Oblasti A	13.3.2025	17.4.2025	
Evaluace v Oblasti B			
Příprava podkladů na jednání Focus Group	13.3.2025	9.4.2025	
Jednání Focus Group			10.4.2025, 9.6.2025
Vyhodnocení opatření/doporučení mid-term evaluace a zodpovězení relevantních Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti B	24.3.2025	30.4.2025	
Evaluace v Oblasti C			
Příprava podkladů pro zpracování polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	13.3.2025	20.3.2025	
Realizace polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	13.3.2025	31.3.2025	
Zpracování případových studií k projektům v realizaci (ukončeným projektům)	13.3.2025	9.4.2025	
Jednání Focus Group			10.4.2025, 9.6.2025
Vyhodnocení opatření/doporučení mid-term evaluace a zodpovězení Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti C	24.3.2025	9.6.2025	
Projednání a schválení Závěrečné evaluační zprávy odpovědným orgánem MAS			24.6.2025
Předložení Závěrečné evaluační zprávy MMR-ORP skrze ISKP14+			25.6.2025
Datum zpracování 1. Úpravy dle požadavků MMR-ORP			
Datum zpracování 2. Úpravy dle požadavků MMR-ORP			